

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne izvenredno in praznično. — Inerati do 20 petk vrst A Din 2, do 100 vrst A Din 2.50, od 100 do 300 vrst A Din 3, večji inerati petk vrst Din 4.— Popust po dogovoru. Inerati davek posebej. — »Slovenski Narod« velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.—. Rokopis se ne vrača.

UREDNISTVO IN UPRAVLJANJE
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5
Telefon: 21-22, 21-23, 21-24, 21-25 in 21-26

Podružnice: MARIBOR, Grajski trg št. 7 — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26 — CELJE, celjsko uredništvo: Stromnarjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocanova ul. 2, telefon št. 190 — JESENICE: Ob kolodvoru 101. SLOVENJ GRADEC, Štorkov trg št. 5. — Pošta in prebravnica v Ljubljani št. 10.351.

Pomembne izjave na kongresu demokratske stranke — Rooseveltova poslanica kongresu — Roosevelt bo najbrže soglasno ponovno nominiran za predsedniškega kandidata

CHICAGO, 17. jul. s. (Reuter). Predsednik Roosevelt je poslal kongresu demokratske stranke poslanico, v kateri izrečno ne odklanja sprejema tretje kandidature za predsednika. Iz tega sklepajo, da bo Roosevelt pristal na kandidaturu, če ga bo kongres stranke nominiral kot kandidata.

Rooseveltovo poslanico je prečital na kongresu prvi predsednik kongresa Barkley. Poslanica pravi, da Roosevelt ni nikdar imel želje in je tudi sedaj nima, da bi se nadalje izvajal funkcije predsednika Zedinjenih držav, da bi kandidiral za predsedništvo ali bil nominiran. Zato tudi Roosevelt ni poskušal v nobenem pogledu vplivati na izbiro delegatov za demokratski kongres. Z vsa resnostjo in iskrenostjo izraža željo, naj vsi delegati svobodno glasujejo za onega kandidata, za katerega se sami odločijo.

To izjavo splošno tolmačijo tako, da bo predsednik Roosevelt sprejel kandidaturu, če bo nominiran. V tem smislu se razumeli očitno izjavo tudi delegati na kongresu, ki so izjavo pozdravili z vzkliki: Hočemo Roosevelta! Amerika potrebuje Roosevelta! Tudi komentar vodilnih demokratskih politikov, ki so bili podani po Rooseveltovi izjavi, kaže, da bo Roosevelt v sedanjem trenutku ne more odkloniti, da bi služil Ameriki. Senator Papper je dejal, da bodo delegati ostali zbrani če treba tudi do novembra, da nominirajo Roosevelta. Tudi senator Farley, ki ga samega imenujejo kot kandidata, je dejal, da Roo-

seveltova izjava govori sama za sebe glede Rooseveltove bodoče kandidature. Oficialni republikanski kandidat za predsedništvo Wendell Willkie je izjavil, da bo predsednik Roosevelt nominiran za kandidata že pri prvem glasovanju in da bo kandidaturu sprejel. Nominacije kandidatov na kongresu se prično jutri, jutri zvečer pa bodo prva glasovanja.

Predsednik demokratske stranke Bartley, je izjavil včeraj v govoru na demokratskem kongresu, da morajo Zedinjene države ostati odločno na osnovi načel Monroeove doktrine. To pa pomeni, da morajo braniti proti vsaki invaziji ne samo Zedinjene države, temveč da mora vsa zapadna polobla ostati nedotakljiva zatočišče za svobodne ljudi. Vsak poskus osvojitve ameriškega ozemlja ali napada nanj je treba braniti z vsemi materialnimi in človeškimi silami. Vsaj v enem delu sveta naj bi ostala svoboda privilegij svobodnih ljudi.

CHICAGO, 17. julija. AA. (Reuter). Na včerajšnji seji kongresa demokratske stranke je minister za delo ga. Perkins odkrito napovedal, da bo predsednik Roosevelt izvoljen za kandidata demokratske stranke za predsedniške volitve.

Med drugimi je danes govorila tudi mis Elster, katere govor je imel močno izolacionistično noto. Rekla je sledeče: Kot žena sem proti vojni. Narodom novega sveta ni treba, da bi se udeleževali spopadov v starem svetu. Vsi delegati pa so pritrdili njeni izjavi, da Zedinjene države ne bodo klonile pred nobeno

grožnjo, niti ne bodo nikdar sklepale kompromisov s totalitarnimi državami. Nobena izjava pa ni padla o tem, če bi bilo treba Veliki Britaniji nuditi večjo pomoč. Glavni razlog za to pa je v tem, ker hočejo vsi ohraniti enotnost demokratske stranke, kajti izolacionistična manjšina v demokratski stranki je močnejša kakor pa v republikanski stranki.

Danes bo Roosevelt sporočil svoj sklep

Chicago, 17. julija. AA. (Reuter). Ob koncu včerajšnjega zasedanja demokratskega volilnega kongresa so bile prirejene svečane manifestacije Rooseveltu. Predsednik Roosevelt je stopil v dvorano, v kateri zaseda kongres za časa govora Bartleya. Ko je Bartley v svojem govoru navedel rezultate osmoletnega demokrat-

skega režima, in omenil ime predsednika Roosevelta, govoril o njem kot o enem izmed najzaslužnejših predsednikov Zedinjenih držav, so vsi delegati vstali in dolgo vzklíkali Rooseveltu. Manifestacije so trajale skoro 20 minut. Kar se tiče samega Roosevelta, se smatra, da bo kandidiral tretjič, in to tudi v primeru, ako ne bi bil določen soglasno za kandidata.

Manifestacije Rooseveltu

Washington, 17. jul. AA. (Reuter). O priliki sprejemanja predstavnikov tiska je neki novinar vprašal Roosevelta, kakaj dozdaj ni sporočil svojega sklepa glede predsedniških volitev. Predsednik Roosevelt je odgovoril, da bo Senator Bartley nekoj končno sporočil v Chicagu, ali bo Roosevelt ponovno kandidiral. Bartley bo sporočil Rooseveltov sklep po svojem govoru, ki ga bo imel na kongresu demokratske stranke.

Amerika bo prevzela protektorat nad evropskimi posestvi v Ameriki? Diplomatska akcija Zedinjenih držav pri srednje- in južno-ameriških državah

WASHINGTON, 17. julija. AA. (Reuter). V zvezi s poročilom iz Santiaga de Chile, da so Zedinjene države poslale čilenskemu zunanjemu ministrstvu noto glede uvedbe protektorata nad evropskimi posestvi v Srednji in Južni Ameriki, izjavljajo tukajšnji poučeni krogi, da pripravljajo Zedinjene države teren tudi pri drugih ameriških državah in vprašujejo, kaj te države mislijo o tem predlogu. Funkcionarji zu-

nanjega ministrstva so izjavili, da jim ni znano, da bi bila taka uradna nota poslana v Chile, vendar je resnična vest, da je ameriški veleposlanik v Chileu izročil noto o tem predmetu. Zunanji minister Hull dosedaj ni podal stališča Zedinjenih držav o tem predmetu, toda po mnenju poučenih krogov bi tak načrt naletel na ugoden sprejem v Washingtonu.

Anglija odklanja vsak mirovni diktat

Anglija je trdno odločena nadaljevati borbo in odklanja zato vsaka pogajanja za premirje

London, 17. jul. br. (Ass. Press). Vesti o tem, da nameravata Nemčija in Italija pred nameravanim napadom staviti Angliji nov mirovni ultimatum, v angleških krogih niso izzvale nikake posebne pozornosti. Na merodajnem mestu je bilo novinarjem izjavljeno, da Anglija niti ne misli na to, da bi se spuščala v kakšno pogajanja in sprejela nemško-italijanski diktat, marveč je trdno odločena nadaljevati borbo do kraja, ker se zaveda, da pri tem ne gre zgolj za usodo Anglije in britanskega imperija, marveč za usodo vse Evrope in morda vsega sveta.

Po govoru ministrskega predsednika Churchilla je položaj do kraja razjasnjen, v kolikor se tiče stališča Anglije in britanskega imperija. S tem govorom so bile presekane vse nade glede morebitne sklenitve miru brez borbe. Vse te mirovne ponudbe smatrajo v londonskih merodajnih krogih le za dokaz, da se Nemčija in Italija zavedata riskantnosti napada na Anglijo in da baš zaradi tega oklevata z napadom, na katerega je Anglija pripravljena in o katerem je prepričana, da ne bo uspel. Slej ko prej so v londonskih krogih še vedno prepričani, da so govorice o neposrednem napadu na Anglijo samo manever ter da pripravljata Italija in Nemčija nov udar na drugi strani, koder so njune pozicije ogrožene po najnovijem razvoju dogodkov na evropskem kontinentu.

Kar se tiče položaja v Sredozemskem bazenu, naglašajo v Londonu, da je angleško vojno brodogradništvo dovolj močno, da nadaljuje borbo tudi v primeru, da bi istočasno prišlo do napada na Anglijo samo. Borba se ne bo odločila na kopnem, kjer je Nemčija brez dvoma nadmočna, marveč na morju in v zraku, a tu je Anglija vsaj enako močna, če ne nadmočna.

Mimo tega se mednarodni položaj po sodbi londonskih krogov razvija vse bolj v prilog angleške stvari. Iz vseh teh razlogov naglašajo v merodajnih londonskih krogih, ne more biti niti govora o tem, da bi se začela Anglija sedaj pogajati z Nemčijo in Italijo.

Kako mislijo Nemci

Berlin, 17. jul. s. (DNB). Glede položaja Anglije pred možnim nemškim napadom opozarjajo nemški vojaški krogi na sledeče momente, ki jih je treba upoštevati.

1. Nemška oporišča za napad na Anglijo so ob vsej obali od Nizozemske do španske meje izgrajena z vsa temeljitostjo ter se vsak dan ojačujejo.

2. Dosedanja nemške letalske operacije proti Angliji sploh še niso bile izvedene v večjem obsegu, temveč so bili to samo napadi posameznih formacij.

3. Angleško vojno brodogradništvo ni moglo preprečiti zasedbe norveške obale po nemški vojski. Tudi so dosedanje izkušnje pokazale, da so angleške vojne ladje napram letalskim napadom zelo občutljive.

4. Kar se tiče utrdit, ki jih grade Angličani ob svojih obalah, je treba opozoriti na dejstvo, da je nemška vojska v zadnjih dveh mesecih uničila najmočnejše trdnjave na svetu.

5. Angleški gospodarski položaj je postal po splošnem prepričanju zelo neugoden.

Na podlagi vseh teh momentov smatrajo v nemških vojaških krogih, da bo usoda Anglije v kratkem zapečatena, čim bo kancelar Hitler dal nemški vojski ukaz za napad na Anglijo.

Italijanska sodba

Rim, 17. julija. AA. Posebni dopisnik agencije Stefani poroča, da je po vestih in obvestilih iz popolnoma zanesljivih virov, med katere spadajo tudi izjave posameznih diplomatov, ki so se vrnili iz Anglije, Anglija sedaj v znaku največjih naporov.

Angličani pričakujejo dogodke s svojim tradicionalnim ponosom ter si ne morejo predstavljati, da bi jih lahko doletel poraz, toda istotako nasprotujejo strogim ukrepom, ki jih je uvedel Churchill in njegov sistem. V mesta in vasi stalno prihajajo veliki kontingenti vojakov in rezervistov. Mnogi med njimi nimajo nobene vojaške izobrazbe. Toda navzlic tem ogromnim množicam se lahko reče, da Anglija ne bo razpolagala več kot z 12 pravilno formiranimi divizijami. Skoraj vsi vozovi in avtomobili so rekvirirani ter razporejeni v razne vojne parke po vsej državi. Letališča v notranjosti in ob obali so spreminjena v utrjene tabore. Na cestah so odstranjeni kaptolci, odstranjena so tudi imena postaj in vasi, zemljevidi po knjigarnah in knjižnicah so istotako bili uničeni, edino dragoceni zemljevidi so bili spravljani na varna mesta.

Toda vsi ti ukrepi, če tudi so tako skrbno pripravljeni, ne bodo imeli nobenega vpliva, temveč bo panika, kadar se napad začne, samo še večja. Anglija lahko edino računata na svojo mornarico, in če so mornarici posreči odbiti napad, bo Anglija rešena, toda če se ne posreči odbiti tega napada, potem se ne ve, kaj pride. Bombardiranje industrijskih podjetij ovira proizvodnjo vojnega materiala. Kar se tiče proizvodnje letal, je mogoče z novo proizvodnjo nadoknaditi komaj število zbitih letal. Vedno bolj se čuti tudi pomanjkanje živeža. Glede konca borbe vladajo tako med ljudstvom kakor vodilnimi krogii zelo različna mnenja. Objektivni opazovalci razmer v An-

gliji ponavljajo, da samo čudež lahko reši Anglijo.

Angleške izgube

London, 17. jul. s. (Reuter). Nova lista izgub angleške vojske, ki je bila objavljena danes navaja 952 imen in sicer 70 častnikov in 882 vojakov. 680 imen odpade na ranjenost.

Doslej samo še letalski napadi

Z obeh strani se nadaljujejo letalske akcije z večjim in manjšim uspehom

London, 17. jul. s. (Reuter). Včeraj popoldne so bili nad Anglijo sestreljeni trije nemški bombniki in sicer dva Junkersa nad Južno Anglijo in en Heinkel nad severovzhodno obalo Škotske. Na Škotsko je bilo vrženih včeraj tudi nekaj bomb, ki so poskodovale nekaj hiš in zahtevale nekaj žrtev.

Preteklo noč so bila nemška letala opazena nad Severovzhodno Anglijo. Letala so naletela na močan ogenj protiletalskega topništva. Kolikor je znano, letala niso metala bomb.

London, 17. jul. s. (Reuter). V ponedeljek popoldne, kakor tudi v noči od ponedeljka na torek in včeraj zjutraj so izvedli angleški bombniki zopet vrsto napadov na nemške vojaške objekte v Nemčiji, Nizozemski in Severni Franciji. Slabo in viharo vreme je oviralo te operacije letalstva. V Nemčiji so bombardirala angleška letala med drugim skladišče letal

v Padderbornu, železniške naprave v Hammu in Osnabrücku in tovarne v Porurju. Na tovarno umetnega goriva v Hannoveru je bilo vrženih 4 in pol tone bomb.

Na Nizozemskem sta bili ponoči bombardirani dve letališči. Letala obalnege poveljstva pa so bombardirala neko luko na Nizozemskem. Z vseh teh poletov so se vrnila vsa angleška letala.

Včeraj zjutraj so bombardirali angleški bombniki več letališč v Severni Franciji, kakor tudi tovarne čolne v kanalih ob francosko-belgijski meji. Eno letalo se s teh poletov ni vrnilo.

Berlin, 17. julija. AA. (DNB). O priliki trditve angleške propagande, da so bile nemške letalske izgube v času od 23. junija do 12. jul. petkrat ali celo še večje od angleških, ugotavljajo nemški listi, da je razmerje ravno obratno. V omenjenem času je bilo zbitih 223 angleških letal, Nemci pa so izgubili samo 47 letal.

Boji v Sredozemlju

Angleško brodogradništvo se je vrnilo v Aleksandrijo. Ponovni letalski napadi na Malto

Kairo, 17. jul. s. (Reuter). Angleško vojno brodogradništvo, ki se je 9. t.m. zapletlo v borbo z italijanskim vojnim brodogradnjem, se je sedaj vrnilo pred Aleksandrijo. Angleški mornarji pripovedujejo, da so italijanska letala še dva dni po pomorski bitki med angleškim in italijanskim brodogradnjem neprestano napadala angleško brodogradnjo. Eden izmed napadov je trajal tri ure. 260 bomb je padlo v bližino angleške oklopnice. Eksplozije so bile tako hude, da zaradi oblaka

dima ni bilo mogoče videti z ene ladje na drugo. Italijanska letala pa so letela v veliki višini in zato napad ni povzročil nobene škode na angleških ladjah. Angleške ladje so med napadom zelo spretno manevrirale.

Kairo, 17. jul. s. (Reuter). Včeraj so italijanski bombniki v spremstvu lovskih letal zopet izvedli napad na Malto. Bombe niso bile vržene, pač pa je prišlo do letalske bitke z angleškimi lovskimi letali. V tej bitki je bilo sestreljeno eno italijansko

in eno angleško lovsko letalo. Pilot angleškega letala se je ubil. To je prvo angleško letalo, ki je bilo izgubljeno na Malto.

Aleksandrija je doživela sredi nov italijanski napad. Italijanski bombniki so vržili več bomb. Protiletalsko topništvo je stopilo v akcijo. Doslej še ni podatkov o škodi, ki jo je napad povzročil.

Milano, 17. julija. AA. (Stefani). »Corriere della sera« piše, glede uspešno izvedenih napadov italijanskih letal na Haifo ter pravi, da je ta napad imel ne samo moralen učinek, temveč da je njegov namen tudi v tem, da je bila poslabšana vojaška pozicija Anglije v Palestini. Prepričati dovoz goriva, pravi list pomeni uničiti ali znatno oslabiliti akcijo čet, ki se bori ob libijski meji proti nam. List nato piše o uspehih italijanskih čet v pokrajini Bole ter pravi, da bodo ti uspehi omogočili operacije v Keniji.

Holandska brez diplomatov

Haag, 17. jul. s. (Stefani). Včeraj je dopotoval iz Haaga ves diplomatski zbor, ki je bil akreditiran pri holandski vladi v Haagu. Nemška vlada je stavila tujim diplomatom na razpolago dve posebnim letali. Na letališču so se poslovili od diplomatskega zbora zastopniki holandskih oblasti in nemškega zunanjega ministrstva. Kakor znano, je zunanje politično zastopstvo Holandske prevzela Nemčija.

Bern, 17. julija. AA. (Stefani). S posebnim vlakom je dopotovalo v Svico okoli 100 diplomatskih predstavnikov raznih držav, uslužbenih doslej v Belgiji in na Nizozemskem. Med diplomati se nahaajo tudi člani nunciatur ter sodniki mednarodnega razsodišča v Haagu.

Batista — novi predsednik Kube

Havana, 17. jul. s. (Reuter). Za predsednika Kube je bil izvoljen polkovnik Batista. Kakor znano je prišel Batista kariero kot naveden vojak. Kot narodnik je izvedel državni udar ter je pozneje postal šef kubanske vojske.

Gdansk — svobodna luka

Berlin, 17. julija. AA. (DNB). Nemški uradni list objavlja zakon z dne 16. julija o ustanovitvi svobodne luke Gdansk. Gdansk bo nosil odsele to ime.

Vodja reksistov se je vrnil v Belgijo

Bruselj, 17. julija. AA. (DNB). Iz dobro poučenih krogov se izve, da je ponovno prispel v Belgijo voditelj reksistov de Grele, ki je bil ob začetku vojne prepeljan v Francijo.

Uvedba vojaške obveznosti v Tanganjiki

Dar el Sala, 17. julija. AA. (Reuter). Zakonodajni svet Tanganjike je soglasno sprejel zakonski predlog, ki določa splošno vojaško obveznost za vse državljane pod britanskim protektoratom od 18. do 45. leta tako za vojaško kakor za civilno službo.

Protest norveške vlade pri švedski vladi

London, 17. jul. s. (Reuter). Poleg angleške vlade je sedaj tudi norveška vlada v Londonu vložila pri švedski vladi protest zaradi dovolitve prevoza nemškega orožja in vojaštva preko Švedske na Norveško. Protest norveške vlade pravi, da dovoljenje, ki ga je izdala švedska vlada Nemčiji, nasprotuje haški konvenciji iz leta 1907.

Nizozemska vojska v službi obnove države

Amsterdam, 16. julija. AA. (DNB). Nizozemska vojska je bila, v kolikor se nahaja v Evropi, demobilizirana. Gotovi deli vojske, ki jih zaradi položaja na delovnem polju ni mogoče odpustiti, so bili organizirani za službo obnove porušjenih delov države. Prvič v zgodovini je ustanovljena armada, ki bi na osnovi predpisov mednarodnega prava o vojnih ujetnikih bila lahko zadržana v taboriščih, a ji je bila dana možnost, da dela v korist svoje lastne države duševno in telesno.

Borza v Amsterdamu zopet odprta

Amsterdam, 16. jul. s. (DNB). Tukajšnja borza je bila včeraj zopet odprta, kar je prvi korak k normalizaciji gospodarskega življenja na Nizozemskem. Zanimivo je, da so holandski državni papirji dosegli včeraj višjo ceno nego 19. maja, ko je bila borza zaprta.

Vabilo tajništvu DN

New York, 16. julija. AA. (DNB). Univerza v Princetonu (New Jersey) je poslala tajništvu Društva narodov vabilo, naj se za čas, dokler traja vojna, pravi t. j. Dozdaj Društvo narodov na to vabilo še ni odgovorilo.

Potres na škotskem

London, 17. jul. s. (Reuter). Na Škoti kem so včeraj občutili manjši potres. Povzročene so bile nekaj škode.

Francija postane monarhija?

Petaim se smatra samo za začasnega regenta —
Kdo bo zasedel prestol, še ni znano

London, 17. julija. List »Daily Mail« poroča, da bo maršal Petain odigral v do-
ločeni dobi samo vlogo regenta, nakar bo
Francija proglašena za monarhijo. Kdo bo
zasedel francoski prestol, pa še ni znano.
Nes pa je, da se že vodijo pogajanja med
vodo in francoskimi rojalisti, ki imajo
svoj sedež v Švicah.

Vichy, 17. julija. United Press. Podpred-
sednik francoske vlade Pierre Laval se je
razgovarjal s predstavnikom ameriškega ti-
ska. V tem intervjuju je Laval izjavil, da
Francija ne bo več križar človečnosti za
druge narode in da se bo v bodočnosti po-
svetila izključno samo svoji narodni ob-
novi v okviru evropskega bloka držav. Pri-
zadevanja sedanje vlade obstojajo v ob-
novi francoskega napredka, oskrbovanju s
hrano in celom za 40 milijonsko prebival-
stvo Francije.

Francija ne bo nikoli fašistična

New York, 17. julija. AA. Znan fran-
coski književnik Jules Romain, ki je pri-
šel iz Portugalke, je izjavil novinarjem
da Francija ne bo nikoli fašistična. Jules
Romain je dejal, da je večina francoske-
ga naroda protifašistično razpoložena in
da si v Franciji ni mogoče predstavljati
vlade, ki bi imela totalitarne koncepcije.

Priprave za preselitev vlade v Pariz

Ženeva, 17. julija. (DNE) »Petit Dau-
phinois« javlja, da v Vichyju razpravljajo
o možnosti preselitve francoske vlade v
Pariz. List pravi, da je preselitev potreb-
na že zaradi tega, ker se v pariških poli-
tičnih krogih pojavljajo tendence, ki na-

sprotujejo politiki vlade maršala Petaina.
List je izvedel, da bo še v teku tega dne
eden izmed članov Petainove vlade odpo-
toval v Pariz, kjer se bo pogajal glede po-
vratka francoske vlade v prestolnico. Kon-
čno pripominja list, da je preselitev vlade
v Pariz potrebna tudi zaradi važnih go-
spodarskih razlogov.

Grenoble, 17. julija. Na večeršnjem za-
sedanju francoske vlade so razpravljali o
vseh aktualnih vprašanjih v bezasedeni
Franciji. Po vseh je bilo informiranih
krogov pa je bilo govora predvsem o pre-
selitvi vlade v Pariz. Ne gre samo za for-
malno vprašanje, trdijo v političnih krogih,
temveč za nujno potrebo, da se vlada čim-
prej preseli v Pariz, kajti tako zahteva
položaj, ki je nastal zaradi delovanja ne-
katerih političnih osebnosti v Parizu, ka-
terih lojalnost do Petainove vlade ni iz-
pričana.

Pomanjkanje živil

Tanger, 17. julija. DNE. V Severni Afri-
ki, v Alžiru in Maroku primanjkuje žive-
la zaradi otežčenega uvoza, ki je po-
sledica angleške blokade. Francoske obla-
sti v Maroku in Alžiru so se odločile za
izdajanje nakaznic na življenjske potreb-
ščine. Nakaznice bodo dobili samo prise-
ljenci iz Evrope.

Demobilizacija čet v Severni Afriki

Tanger, 17. julija. DNE poroča: Po ve-
steh iz Rabata se je vrhovni poveljnik
francoskih čet v Severni Afriki odločil za
delno demobilizacijo čet v Alžiru, Oranu
in Maroku. Onim vojakom, ki so prišli
služit iz Francije, bo omogočen povratak
v domovino.

Italija in Egipt

V Rimu ne zaupajo egiptski vladi in zahtevajo
dokazov njene lojalnosti do Italije

Rim, 17. jul. s. (Stefani). Italijanski listi
se bavijo s položajem Egipta. Opozarjajo,
da odnosi med Egiptom in Anglijo niso
zadovoljivi. Angleška zahteva, da vrne
egiptska vojska Angliji ves prodani vojni
material, pomeni dejansko razorožitev
egiptske vojske. Drugi značilen moment je
dejstvo, da je egiptska vlada odklonila za-
htevo, da bi prekinila odnose s Francijo.
Italijanska politika napram Egiptu je v
skladu z obljubami ministrskega predse-

niha Mussolinija. ki jih je podal ob vojni
napovedi Angliji in Franciji. V tej obljubi
pa je bilo tudi izrecno povedano, da velja
samo pod pogojem, da se bo tudi Egipt
korektno zadržal napram Italiji. Angleški
zunanj minister lord Halifax je nedavno
zatrjeval, da so odnosi med Egiptom in
Anglijo dobri in da se čuti Egipt popol-
noma vezanega z Anglijo. Na Egiptu je
sedaj, da dokaže, da te izjave lorda Halif-
axa niso točne.

Španija je dobila vojaško upravo

Italijanski listi tolmačijo to kot znak, da se
pripravlja na vstop v vojno

Rim, 17. julija. r. Italijanski tisk obirno
poroča o položaju v Gibraltariu in o Špa-
niji. V teh člankih se poudarja, da je v
teku velika reorganizacija španske vojske.
Na čelu vseh departmajev je bil postavl-
jen nov vojaški prefekt, s čimer je vsa
Španija z vojaškega stališča docela obnov-
ljena. Ljudje, ki poznajo položaj v Špa-
niji, pravijo, da je pričakovati v Španiji
uvodbo novih ukrepov, ki bi Španijo omo-
gočili, da lahko vsak trenutek stopi v voj-
no. Kdaj se to lahko zgodi, o tem itali-

janski tisk ne poroča, toda više tako, ka-
kor da je vstop Španije v vojno neizbežen.

Prelom med Španijo in Čilom

Madrid, 17. jul. s. (Reuter). Španska vla-
da je sklenila prekiniti diplomatske od-
nose s Čileom. V uradnem pojasnilu
pravi španska vlada, da je čilska vlada
podpirala španske komuniste v njihovem
rovarjenju proti španski vladi in špan-
skemu narodu.

Skrb za bodočo slovensko ljudsko šolo

Kako naj pridejo iz današnje šole boljši ljudje, ko je ta
šola samo še gol mehanizem brez duše

Ljubljana, 17. julija
V širokih krogih našega učiteljskega sveta
prav zdaj največje zanimanje za vpraša-
nje bodoče slovenske ljudske šole. Problem
so sprožili notranje politični dogodki, pa
tudi dogodki v svetu so ga naredili lahko
rečemo perečega in nad vse aktualnega.

V banovini Hrvatski so pripravili obe-
zne in temeljite načrte za reformo ljudske
šole. V pričakovanju banovine Slovenije so
se tudi naši pedagogi lotili tega problema
zelo temeljito, kakor kažejo zadnje ob-
navne v slovenskem pedagoškem strokov-
nem tisku.

Pomemben uvod v razprave o bodoči slo-
venski ljudski šoli so misli, ki jih je napi-
sal univerzitetni prof. dr. Karel Ozvald v
novi številki »Popotnika«, časopisa za so-
dobno pedagogiko.

Bujno se javljajo prečudna znamenja,
pravi prof. dr. Ozvald, prav nalik simbol-
nim, grozo vzbujajočim jezdecem in Skriv-
nem razodetju sv. Janeza. Ali res pomeni-
jo, da se dotedanja Evropa nahaja v zato-
nu, kakor jih pojasnjuje beograjski publi-
cist Bogdan Radica v svoji obirno zasno-
vani knjigi »Agonija Evrope«, in se zara-
bližamo povsem novim oblikam življenja?

Kdo bi znal na to usodno vprašanje zanes-
ljivo odgovoriti, če je resnica, da zgodovi-
na ne more prerokovati drugega nego le to,
da se noben velik preobrat glede na razme-
re človeštva nikoli ne izvrši tako, kakor si
ljudje vnaprej zamišljajo.

Ni še minilo četrto stoletje, kar je naš
slovenski človek moral iti skozi veta stra-
hotok. In ko jih je bilo konec, smo mislili,
da se ne povrnejo nikdar več, ali pa smo si
to v tej na tihem iskreno želeli. A danes,
ko se pred nami knjiga usode odpira v ne-
znanost povčan izdaj, se človek, če ho-
če ali ne, ustavlja pred velikim vprašanjem:
od kod neki, če ne iz vrst mladega nara-
ščaja, naj pridejo prej ali slej boljši, to je
taki ljudje, ki lahko edini prinesejo tudi
boljše čase?

Le kako naj pridemo iz današnje šole, ki
je samo še gol mehanizem brez duše, kate-
ro je iz bil racionalistični vožnjak, ki ji
nenadežno vspevata sedanji, preko zdrave
mere segajoči kult znanja in okostenela in

birokratska je ta šola, zato ji nad vse gre-
do izpričevala in diplome, saj so ji druge
človeka odlikujoče moči — nesnane bolj, ko
so studenci Nilas. A kar je tako mrtvega
ne more pač doživeti živih, mladih bitij.
Pa še to! Ali naj res kali požene upravičen
na lepšo bodočnost, dokler nam bo na-
raščaj hiral v takem ozračju svojega oko-
lja, ki je vseskozi zasrpljen?

Mlad učitelj je nedavno v zbirnem radiu
govoril o »vzgojjanju človeka« ter je prišel
z globokimi besedami, da sedanji svet ne
more več ozdraviti ob dobrih učencih, ampak
samo še ob dobrih ljudeh. Resnična
obljuba za bodočnost počinca, stana, na-
roda, človeštva bi po takem bil samo uč-
itelj in učiteljica, ki bi mlado človeško bit-
je tako vodila, oblikovala, preumerala, da
v njem vzkljuje kal ne za prihodnjega, pa
brezobzirno samostalnost ukoreninjenega
mnogoznalca ali vse bolj znati hotečega
bravca, temveč nekoga, ki bo, ko dorasne,
poleg tega, kar danes mladina v šoli dobi-
va, znal in tudi hotel kulturno, slasti in
socialno misliti, čutiti in se udeleževati...

Kaj torej naj storimo vzgojevalci mladi-
ne?

Za iskanje boljših, v globino segajočih
in polni resnici se bližajočih rešitev ni
zdaj danih pogojev. Kadar oozuje govoril,
duh molči. A če nečemo kdaj doživeti v
najgrenkejši kes pomočnega občutka, da smo
brez dna polnili sode takrat, ko bi bilo tre-
ba sveto služiti domovini, nam mora v se-
danjih časih biti skrb vseh skrb, da bomo,
ko se izdijva »strašni boj, ne bo, mezar-
sko klanje, ki mu svet pač še ni videl pa-
ra, da bomo, pravim, imeli kje in pa komu
reševati pedagoška vprašanja.

In tudi glave ne povečamo, rajši pomi-
slimo, da je bilo treba velikega petka za
veliko nedeljo. Zato naj nam mirni, stvar-
ni preudarek prešine dušo do kraja z vero
gesla: Prav ali ne prav, za našo domovino
gre! To je tista Archimedova točka, ki sa-
mo z nje sedanja škro za bodočo sloven-
sko ljudsko šolo ni brez pravega smisla.

Postani in ostani član
Vodnikov družbe!

Spet veliko zabave in razvedrila na urtu

„ZVEZDE“

Telefon 45-54

PRIŠILOVIČU

Telefon 45-54

Člani beograjskega Malega gledališča bodo v primeru lepega vremena

JUTRI, 18. JULIJA

nastopili s nekoliko solo točkami, dueti in edlomki iz Nušićevih komedij.

Poleg ostalega programa poje naša mlada pevka gospodična Tea Laurentić,

članica zagrebske in beograjske radijske postaje.

Začetek ob 21. uri.

Po programu ples in domače pesmi.
Umetniki Malega beograjskega gledališča se priporočajo cenjenemu občin-
stvu za obilen obisk.
V primeru slabega vremena se bo vršil program v petek 19. t.m. ob 9. zvečer.
Prosimo, da kupite pravočasno vstopnice po 10.— din in si rezervirate mize.

Strela zanelila dva požara Na škofijci je gorela hiša, v Žagarju pri Horjulu pa kozolec

Ljubljana, 17. julija.
Med silno nevihto, ki je včeraj popoldne
divjala nad Ljubljano in široko okolico, je
udarila okrog 16. strela v stanovanjsko
hišo poleg Martinčeve žage v bližini kolo-
dvoru v škofijci. Strela je zažgala streho
in švignila po odtokni cevi v zemljo. V
plamenih so bili mahoma vsi leseni deli
stanovanjske hiše. Najprej je pričelo go-
reti ostrešje, ogenj pa je hitro prešel tudi
na slamo in seno, natlačeno v podstrešju.
Ker je pihal veter, je nastala velika nevar-
nost, da bi se ogenj ne razširil tudi na ve-
liko leseno skladišče industričev Martina,
oddaljeno samo nekaj metrov in kjer je
nakopičenega veliko lesa.

Gasiti so takoj prihiti delavci z žage, a
nemudoma so prispele s motorno brigalko
tudi domači gasilci. Na pomoč so žež dobre
pol ure prihiti tudi ljubljanski prostovolj-
ni gasilci pod vodstvom poveljnika g. Pri-
stovška, ki so bili o požaru telefonično
obveščeni, in pa gasilica četa z Grosuplje-
ga. Združenim gasilcem se je posrečilo, da
so požar kljub vetru, ki je pihal naravnost
proti lesnemu skladišču, omejili in do ve-
čera odstranili vsako nadaljnjo nevarnost.
Zgorelo je vse ostrešje, seno in slama, ne-
kak orodja in nekaj obleke, spravljene v
podstrešju. Gasilci so napeljali cevi iz 500
metrov oddaljenega potoka, ki teče med
močvirnimi travniki, zadaj za skladiščem;
bilo pa je treba hudih naporov, ker je po-
toček plitve in so gasilci zaradi tega le s

težavo dovajali zadostne količine vode do
goreče hiše. Škoda znaša 50 do 60 tisoč
dinarjev, ki pa je menda krita z zavarov-
valnostjo.

Strela je pri hiši povzročila še drugo
nesrečo. Pred silnim nalivom, ki se je vili
takrat nad škofijco, se je zatekla pod
streho Martinčeve hiše 45letna posestnica
Jedert Novak iz škofijce 8. Ko je nena-
doma silno zagrnelo, je stala Novakova tik
vrat in se naslednji hip zgrudila. Puh stre-
le jo je vrgel po tleh in je Novakova na
mestu omedlela. Seveda so ji takoj pri-
skočili na pomoč hišni stanovalci, ki so ji
z masiranjem vrnili zavest, vendar je No-
vakova točila potem, da ne čuti ne rok
ne nog. V škofijco so prišli reševalci, ki
so ponesrečenko z rešilnim avtom odpeljali
v zdravljenje v Leonišče.

Nevihta je divjala včeraj popoldne tudi
nad Horjulom in okolico. Kmalu po 16. je
treščilo v kozolec posestnika Janeza Kon-
čana v Žagarju pri Horjulu, ki je bil v tre-
nutku ves v plamenih. Zagorela je mrvla,
suha detelja in več oken žita. Velika je
bila nevarnost, da preide ogenj tudi na go-
spodarsko poslopje ter na hišo, kar pa se
je posrečilo na pomoč prihitelem gasilec
iz Horjula in drugih bližnjih krajev pre-
prečiti in obvarovati vso domačijo. Škoda
znaša nad 20.000 din. Gospodarja, ki leži
že delj časa bolan v ljubljanski bolnici, je
o nesreči obvestil sosed, ki je prišel danes
v Ljubljano.

Uradno dovoljena podražitev premoga

Ljubljana, 17. julija
Kraljevska banska uprava je odobrila
tvrdki Trboveljski premogokopni družbi v
Ljubljani, da sme prodajati premog, in si-
cer: iz glavnih rudnikov Trbovlje, Zagorje,
Hrastnik, Rajhenburg: kosovce 295, kocko-
vec 270, orehovec 230, grahovec 185, zdrob
145, prah 100 din; iz rudnika Laško: ko-
sovec po 320, kockovec 300, orehovec 270,
grahovec 190, zdrob 150, prah 105 din; iz
rudnika Kočevje: kosovec po 200, kockovec
180, orehovec 160, grahovec 135, zdrob 115
din, vse franco vagon rudniška postaja in
brez prometnega davka. Iste cene veljajo
v trgovini na debelo za preprodajalce na de-
belo. Na prednje cene velja obvezni margo,
in sicer: pri dobavi iz glavnih rudnikov:
pri letnem odjemu od 100 ton 40 din po
toni kosovca, 35 din po toni kockovca;
pri letnem odjemu od 500 ton 45 din po
toni kosovca, 40 din po toni kockovca; pri
letnem odjemu preko 1000 ton 50 din po
toni kosovca, 45 din po toni kockovca. Za
dobave iz rudnika Kočevje: ne glede na
letni odjem in vrsto premoga 30 din po to-
ni. Za dobave iz rudnika Laško: za odjem
preko 100 ton letno 40 din po toni kosov-
ca in 35 din po toni kockovca; za odjem
preko 500 ton letno 45 din po toni kosov-
ca, 40 din po toni kockovca; za odjem pre-
ko 1000 ton letno 50 din po toni kosovca
in 45 po toni kockovca.

Živilski trg

Ljubljana, 17. julija
Zdaj se sredi na trgu ne razlikuje več
od drugih dni v tednu ter je le po imenu
»tržni dan«. Prejšnje čase je bil trg vselej
ob sredah mnogo bolj založen; vsega bla-
ga je bilo več in tudi mesarske stojnice so
bile nekoliko bolj založene z mesom. Zdaj
pa imamo po tri poštne dni na teden in pri
mesarjih je zelo slab promet ob sredah.
Mnoge mesarske stojnice so zaprte, na dru-
gih pa je napredaj malo blaga, saj smejo
prodajati zasebna mesa drobnice le drobovje
govoda in prašičev, suho meso in klobase
ter slanino in mast.

Z zelenjavo in sočivjem trg doslej še ni
bil posebno dobro založen in še ni bilo tak-
šnega navala kakor prejšnja leta v polet-
nih in jesenskih mesecih. To si lahko razla-
gamo s tem, da je letošnja letina bolj po-
zna ter da še vedno ni mnogo nekaterih do-
mačih pridelkov. Vendar je v splošnem do-
volj blaga na trgu. Od časa do časa je ne-
koliko premalo domačega krompirja, ki se
je vendar precej hitro pocenil. Gospodir-
nje pa tožijo, da kmetice prodajajo krom-
pir po nestalnih cenah. Kadar ga je neko-
liko več, ga je dovolj po 1.25 din, kg, si-
cer se pa podraži žež dan tudi na 2 din.
Toda letos je mnogo krompirja, mnogo več
kakor lani, in ga najbrž ne bodo mogli
prodajati drago tako lahko.

Nekateri domači pridelki so že dosegli
najnižjo ceno, n. pr. salata, cvetaka (po 3
din), koleraba, ohrovt in zgodnje zelje.
Nekoliko cenejši bo še stročji fižol, ki je
zdaj po 3 do 6 din, kg. Grah, ki je po 2.5
do 3 din, se tudi ne bo več pocenil. Napre-
daj se ni domačih paradižnikov uveženi so
po 8 din, kg. Kumare so še vedno po 6 din
kg. Po 3 do 4 din je čebula in po 3 din pe-
se. Buče so še vedno po 4 do 6 din, kg.
Med uvoženim blagom so še vedno pre-

cej drage jajčnice (melancani), po 18 din
kg. Pocenila se je pa sladka paprika in je
zdaj po 75 do 80 par kosov.

Med sadjem zdaj prevladujejo marelice;
domačih še ni. Marelice so letos precej
dražje kakor lani, v splošnem po 10 do 16
din, kg. Precej je že tudi breskev, ki so do-
mače po 8 do 10 din, uvožene pa po 20 din.
Česen je že zelo malo. Lepše so po 10 do
12 din. Hruške še niso posebno dobre in
prodajajo jih po 6 do 8 din, kg. Zateči so
prodajati tudi ringlo po 8 din, kg.

Jagod je bilo letos nekoliko manj napre-
daj kakor lani. Zdaj je še mnogo borovnic,
ki so po 2 do 2.5 din, liter. Gob je že več
tednov dovolj. Letošnje vrme je res ideal-
no za rast gob. Gobane (jurčke), letne,
prodajajo po 10 do 14 din, kg.

Pri cenah specerijskega blaga zadnjih 14
dni ni bilo bistvenih sprememb. Nespreme-
njene so ostale tudi cene mlečnih izdel-
kov.

taka mesta, kamor hodijo lišice. Zdaj na
nastane vprašanje, kako je prišla usodna
pilula na Klamfarjevo dvorišče. Vsi znaki
kažejo, da so jo morali Klamfarjevi ne-
vede pripeljati s seboj s travnika, kjer so
jo pograbili s senom vred. Pri spravljaniu
sena v kozolec pa je padla z voza in pred
fantička, ki jo je smatral le za igračo, da
je bila smrtonosna pilula.

Udarec, ki je zadel prijubljeno Klam-
farjevo družino, je tem hujši, ker imajo
Klamfarjevi dvoje posestev. Gospodar Jo-
že Severkar se je priženil k nam iz Mo-
ravške doline in imajo Klamfarjevi tudi
tam svoje posestvo.

Mlada mati in oče imata zdaj še edi-
nega, pol leta starega sinka. Ves okoliš
sočustvuje s težko prizadeto družino.

Boleznica

KOLEDAR

Danes: Sreda, 17. julija: Aleš

DANAS NJE PRIREDITVE

Kino Matice: zaprto

Kino Sloga: Strel v noči

Kino Union: V imenu zakona

Kino Šiška: Upor v Maroku

DEŽURNE LEKARNE

Danes: Mr. Sušnik, Marjan trg 8. Kuralt,

Gospodarska cesta 4, Bohinec ded., Rim-

ška cesta 31.

Od pod sita

Niso samo kmetje hudi na nepustane na-
live, ker jim preveč namakajo polje in kva-
rijo seno. Tudi nam mešanom niso povol-
ji. O kopalcih in kopalnih sploh ne govo-
rimo. Ti se še posebno jeze, ker letos ne
morejo zagoreti. Mislimo na naše mesto,
na ponosno belo Ljubljano. Neurja z nalivi ji
bodo zapustila občutno škodo. Močijo in
odnašajo ji namreč prah, ki bi se sicer dvig-
al nad njo v lepih belih oblakih, da bi ga
bilo veselo gledati in požirati. Tako se pa
komaj prav dvigne in zapleše nad mestom,
ko že prhitumi nevihta z nalivom, da je
mahoma po njem. Ljudje se željno ozirajo
v nebo in kar čudno se jim zdi, da je nen-
krat tako sinje, ker je sicer zastrto z obla-
ki prahu, da se komaj vidi skozi nje.

Nalivi prinese našemu mestu tudi gmo-
no škodo. Če bi jih ne bilo, bi bila bela
Ljubljana kot rečeno po svoji stari navadi
bogato založena s prahom, da bi ga lahko
izvažala v druga mesta, kjer ga ni. Prah je
namreč dober za konzerviranje sočiva in
vsega zelenega vobče, pa tudi za pospeš-
evanje jetike je priporočljiv. Protuberku-
lozne lige po mestih, kjer nimajo prahu, bi
morate torej skrbeti, da bi ga vsaj uvažali
iz našega mesta, ki ga ima kot rečeno na
pretek, kadar ni toliko nalivov, kakor v le-
tošnjem poletju.

ŠAH

ŠAH V MARIBORU

Na snodenem 11. kolu šahovskega tek-
movanja, ki ga je priredil klub »Vidmar«,
so bili doseženi sledeči rezultati:

Lukež st. : Čertalič remis, Kukovec :
Sonan 1:0, Marvin : Reinsberger remis.
Peče : Lukež ml. 1:0, Fetiš : Skralovnik
1:0 in Gerželj : Senekovič 1:0.

Prelotne partije: Kuster : Sonan,
Lukež starejši : Hvalič in Senekovič :
Skralovnik so se končale vse z rezulta-
tom 1:0.

Po 11. kolu je na prvem mestu Kuko-
vec z 10, na drugem Gerželj z 8 (2) in
Kuster z 8 (2), na tretjem mestu pa Čer-
talič s 6 in pol točkami.

Radioprogram

Petek, 19. julija

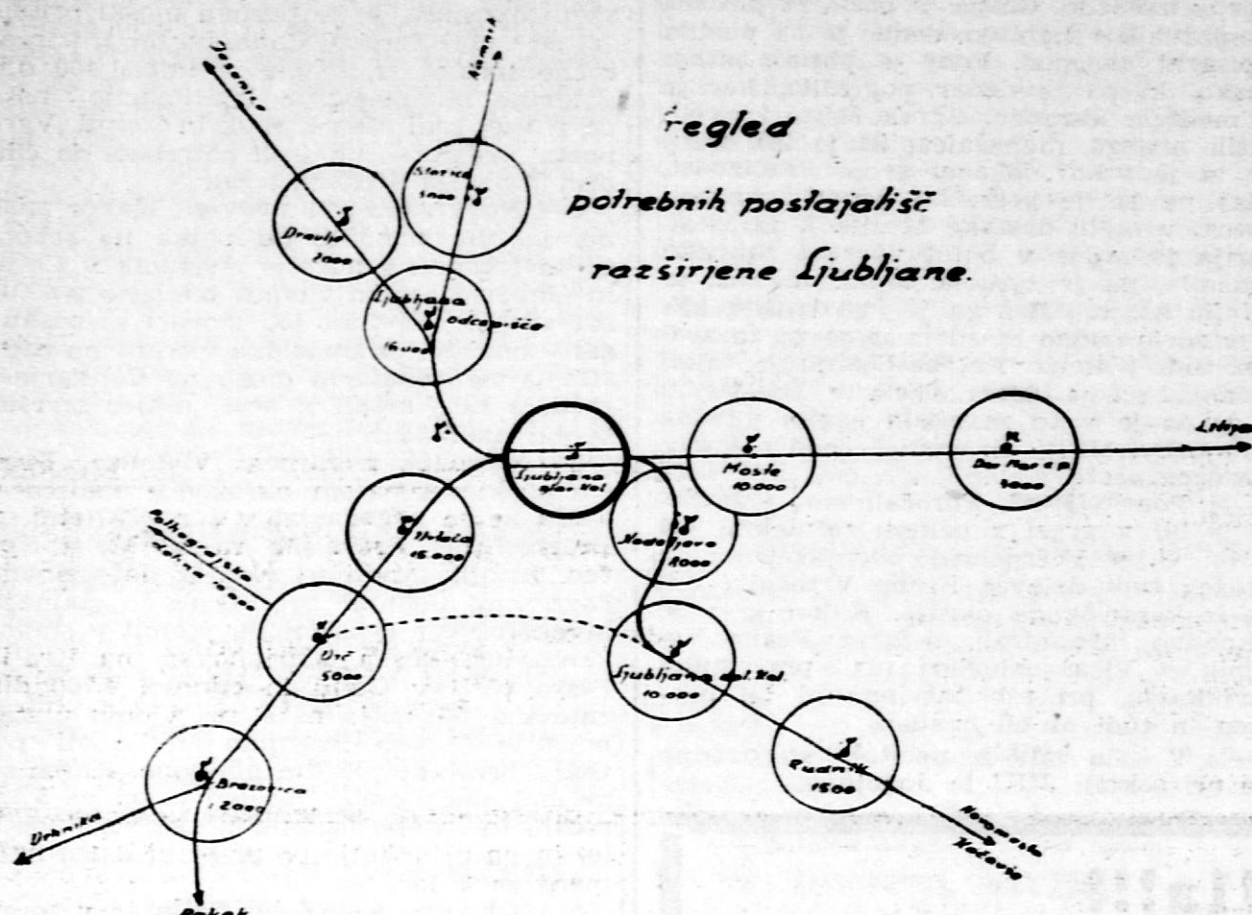
Ob 7: Jutranji pozdrav. — 7.05: Napove-
di, poročila. — 7.15: Pisan venček veselih
zvokov (plošče). — 12: Naše veselje (plo-
šče). — 12.30: Poročila, objave. — 13: Na-
povedi. — 13.02: Magistrov trio. — 14:
Poročila. — 14.10: Turistični tedenski pre-
gled. — 19: Napovedi, poročila. — 19.20:
Nac. ura: Glasbene vezi ilirskih preporo-
diteljev s Srbi (Antun Dobronić). — 19.40:
Objave. — 20: Deset minut za planince.
20.10: Vzgoja doraščajoče mladine (gdč.
Marija Kovač). — 20.30: Trio za rogove
(J. Zupancič, V. Pokorn, P. Ramovš). — 22
Napovedi, poročila. — 22.15: Samospevi ge
Marte Repovš-Radmanovič, pri klavirju
prof. M. Lipovšek.

Sobota, 20. julija

Ob 7: Jutranji pozdrav. — 7.05: Napo-
vedi, poročila. — 7.15: Pisan venček vese-
lih zvokov (plošče). — 12: Plošče. — 12.30:
Poročila, objave. — 13: Napovedi. — 13.02:
Plošče. — 14: Poročila. — 17: Otroška ura
(vodi gdč. Manica Komanova). — 17.30:
Plošče. — 17.50: Pregled sporeda. — 18:
Harmonika solo (Edvard Kovač). — 18.40:
Brežice (prof. dr. Viktor Tübler). — 19: Na-
povedi, poročila. — 19.20: Nac. ura: Pre-
davanje inspekcije narodne obrambe.
19.40: Objave. — 20: Zunanje politični pre-
gled (dr. A. Kuhar). — 20.30: J. Vombor-
gar: Turistovski večer vodi inž. Ivan Pen-
gar, izvajajo člani radijske igr. družine.
22: Napovedi, poročila. — 22.15: Za vesel
koniec tedna igra Cimermanov kvartet.

Nova postajališča na periferiji Ljubljane

Razlogi, ki govore za nova železniška postajališča v predmestjih — Ljubljana naj bi dobila še 8 postajališč

Ljubljana, 17. julija

Zahteva po novih postajališčih na periferiji Ljubljane ni nova, vendar se zdi, da o nji na pristojnih mestih ne razmišljajo resno. Vse zahteve po izboljšanju v železniškem prometu ter za izpolnitev prometnih naprav se pri nas uresničujejo izredno počasi, kakor da se železnici ni treba prilagajevati spremenjenim splošnim razmeram in tehničnemu napredku. Ob tej priliki naj opozorimo na zahtevo po novih železniških postajališčih na periferiji Ljubljane na podlagi razprave iz vrst železniških strokovnjakov.

ZELEZNICA NE SLUŽI DOVOLJ LJUDEM

V Ljubljani se združuje 5 železniških prog, ki vse diže skozi, ali vsaj v neposredni bližini okoliških naselij. Za periferijo mesta železnica v lokalnem prometu skoraj ne prihaja v poštev. Ljudje se morajo posluževati drugih prometnih sredstev, ko potujejo v mesto. Železnice proge v neposredni ljubljanski okolici se niso prilagodile razvoju mesta in lokalni promet je v glavnem še vedno tako urejen kakor je bil pred več desetletji. Razdalje med postajami v neposredni okolici mesta so zdaj mnogo prevelike glede na razširitev mesta. To sprevidimo iz naslednjega pregleda.

Razdalja med glavnim kolodvorom in dolenjskim znaša 4,4 km; med dolenjskim in Lavricco 4,9 km; med glavnim in D. M. v Polju 5,7 km; med gorenjskim in Ježico 4,7 km; med gorenjskim in St. Vidom 5,3 km; med glavnim in Brezovico 7,8 km. Povsem jasno je, da neposredna okolica nima ustrežajočih prometnih zvez s mestnim središčem. V večjih mestih, ki so hkrati pomembna gospodarska središča, znašajo razdalje med postajami 2 do 3 km. Gostota prebivalstva v predmestjih je že delj časa dovolj velika, da upravičuje uvedbo novih železniških postajališč, kajti mirno lahko pričakujemo, da bi predmestja dajala mnogo potnikov v lokalnem prometu. Samo po sebi se tudi razume, da bi boljše železniške prometne zveze okolice z mestom tudi koristile gospodarskemu in splošnemu napredku mesta in predvsem železniški upravi sami.

PREDLOG ZA 8 POSTAJALIŠČ

Predloženo je, naj bi Ljubljana dobila 8 novih postajališč, in sicer: na Golenjski progi na Kodeljevem med Ljubljano in Gruberjevim prekopom in na Rudniku med dolenjskim kolodvorom in Lavricco; ob glavni progi v Mostah; gorenjski kolodvor bi bilo treba premestiti k razcepu obeh gorenjskih prog; ob kamniški progi je potrebna nova postaja v Stožicah; ob gorenjski progi bi naj dobili postajališče v Dravljah; med glavnim kolodvorom in Brezovico bi naj dobili postajališča: na Vrtači in na Viču.

Računajo, da bi osebni promet v Ljubljani z novimi postajališči narasel za okrog 3.000 potnikov na dan in da bi se sčasom še podvojil.

NASELJENOST OB NOVIH POSTAJALIŠČIH

Zahteva po novih postajališčih na periferiji je podprta tudi z naslednjimi številkami o naseljenosti v krogu s polmerom enega kilometra:

Kodeljevo 8000 prebivalcev; Rudnik 1500; Moste 10.000; prestavljeni gorenjski kolodvor 16.000; Stožice 3.000; Dravice 2.000; Vrtače 15.000 in Vič 5.000. Računajo, da bi Kodeljevo dalo na dan 800 potnikov, Rudnik 300, po 800 Moste, gorenjski kolodvor in Vrtače, Stožice 400, Dravice 300 in Vič 6000. Na vseh postajališčih bi bilo torej na dan 4.800 potnikov. Postajališča: na Kodeljevem, gorenjskem kolodvoru in Vrtači bi imela svoj pomen tudi, ker bi razbremenila glavni kolodvor.

Na železnicih proti Ljubljani se vozi na dan okrog 6500 potnikov; pri tem niso všteti potniki brzovalov. Na lokalni promet odpade okrog 4.300 potnikov. To kaže, da je lokalni promet sorazmerno dobro razvit, čeprav vozni red pogosto ne ustreza. Uvedba novih postajališč in prilagoditev voznega reda lokalnih vlakov bi zelo povečala potniški lokalni promet in bi ugodno vplivala na razvoj okolice. Uradništvo in delavstvo bi si lažje iskalo zdrava in cenjeva stanovanja zunaj mesta.

STROŠKI ZA POSTAJALIŠČA BI BILI MAJHNI

Stroški za nova postajališča bi ne bili visoki. Tako bi bilo začasno dovolj, da bi n. pr. na Rudniku postavili le leseno lopo za čakalnico in teren ob postajališču nekoliko splanirali. Vozovnice bi izdajali spretniki. Pozneje, ko bi se promet povečal, bi sezidali podobno poslopje, kakršno je v Mečnem, in čuvaj bi lahko hkrati prodajal vozovnice. Na dan bi znašal denarni promet okrog 300 do 400 din.

Postajališče na Kodeljevem bi bilo potrebno zaradi vstopa in izstopa potnikov, ki imajo opravke v vzhodnem delu mesta, kjer je bolnica, dale seješče, klavnica, številne tovarne, šole itd. — Pri 800 potnikov na dan bi znašal denarni promet do 4.000 din. Dovolj bi bilo postajališče, kakršno je D. M. v Polju.

S postajališčem v Mostah bi postal lokalni potniški promet med Ljubljano in Zagrebom še mnogo živahnjejši. Zaradi močnega prometa na dvotirni progi bi bilo potrebno urediti postajališče v Mostah z dvema peronom.

Lega gorenjskega kolodvora je neugodna že zato, ker je premajhna razdalja med njim in glavnim kolodvorom — manj kakor kilometer. Potniški promet znaša povprečno 600 potnikov na dan. Ker se je železnica mesta premaknila proti severu, bi bilo priporočljivo postajališče premestiti k razcepu gorenjske in kamniške proge. Novo postajališče bi bilo oddaljeno od glavnega kolodvora okrog 1,6 km.

Postajališče v Stožicah bi naj bilo približno na sredi med glavnim kolodvorom in Ježico, tako da bi bilo približno po 2 km oddaljeno od sosednjih postaj. Tudi tam bi bila začasno dovolj le lesena čakalnica, lopa, a pozneje bi sezidali manjše poslopje, kakršno je na Ježici.

Posebej je treba opozoriti na potrebo po postajališču na Viču. Vič s svojo okolico šteje okrog 5.000 ljudi, a na zahodu se razteza še 15 km dolga Polhograjska dolina, ki ima tudi približno 10.000 prebivalcev. Zdi se, kakor da je bila južna železnica položena skozi naše kraje zgolj za potrebe Dunaja in Trsta, ne da bi se ozirali na potrebe slovenskih krajev. To tudi po prevratu še ni bilo dovolj popravljeno, tako da mnogi kraji še vedno nimajo prave koristi od železnice. Ves jugovzhodni del mesta bi težil k viški postaji; potrebna bi bila postaja, ne le postajališče, ker

bi bil živahen tudi tovarni promet. Ob tej priliki se vasiluje tudi vprašanje ugodnejše zveze med dolenjsko in notranjsko železnico, da bi ne bilo treba prevažati tovorov skozi preobremenjeni glavni kolodvor.

Želimo, da bi čim prej prešli od razprav o izpopolnitvi našega železniškega prometa k dejanjem. V presojo predloga, kje bi naj bila nova postajališča, se ne moremo spuščati, in smo le objavili mnenje strokovnjaka, ki je vprašanje podrobno proučeval.

Število ljudi na svetu

V popularni brošuri »Zeleno kraljestvo« omenja prof. dr. B. Nemec podatke avstralskega statistika Knibbsa. Leta 1926 je živel na vsem svetu 1850 milijonov ljudi. Letni prirastek je znašal pičlih 0,9%. Tako bi živel leta 2085 na svetu 7400 milijonov ljudi, leta 2185 pa celo že 14.800 milijonov. Knibbs misli, da bi zemlja toliko ljudi ne mogla preživljati. Preživela bi jih lahko v najboljšem primeru polovico toliko pa še to pod pogojem, če bi se močno razvil poljedelstvo.

Američan East ceni istočasno število ljudi na svetu na 1.750 milijonov. Vse človeštvo bi šlo na površino 430 km². Na zemlji je samo okrog 21.000 km² sveta, ki ga je mogoče obdelati. Zato pravi East, da potrebuje vsak človek 32 arov. To bi torej zadostovalo samo za 5200 milijonov ljudi, kolikor jih bo na svetu čez sto let, če se bodo tako množili kakor zdaj.

Ameriški biolog R. Peare je pa prišel do zaključka, da je na svetu nad 2 milijardi ljudi. Do leta 1650 je ostalo število ljudi približno na isti višini in sicer 450 milijonov. Po tem so se pa jeli silno množiti. In če pojde tako naprej bo leta 2000 na svetu že 2620 milijonov ljudi. Pozneje bo po mnenju ameriškega biologa Peare število ljudi na svetu skoraj vedno enako, ker moramo računati z raznimi katastrofami. Preobjudenosti se nam torej ni treba bati.

Trnjeva krona

Sramotna trnjeva krona, ki je med bicanjem najbolj ranila Krista, po Jezusovi smrti ni bila vržena z drugimi predmeti v bližnji vodnjak na Kalvariji. V poročilu o najdbi sv. Križa se namreč trnjeva krona ne omenja. Vse kaže, da je ostala v rokah jeruzalemskih kristjanov in da je bila pozneje shranjena nekje v svetišču. Prvič jo omenja leta 409 sv. Pavlin, po njem pa Gregor Tourski. Trdilo se je, da jo je dobila sv. Helena na svojem potovanju po Palestini in jo shranila v cesarski palači v Carigradu.

Francoski kolonist Almon je zabeležil, da je dobil pariški škof Sv. Germain od cesarja Justinijana trnje iz te krone. Isto se pripoveduje o Karlu Velikem. Leclerc domneva, da je bila trnjeva krona najprej v Sionski cerkvi v 11. stoletju ko je prešla izguba Jeruzalema naj bi jo pa bili prenesli v Carigrad. Tam je prišla leta 204

v roke križarjem, ko so zavzeli mesto. Ko je prišel 1238 v Francijo cesar Balduin, da bi se potegoval pri Ludviku IX. za večje posojilo, mu je ponudil v zastavo trnjevo krono. V Carigradu so takrat posilili dva dominikana Andreja in Jakoba iz Lonjumeaua, da bi prinesla dragoceni spominček. Toda za trnjevo krono sta morala odšteti 200.000 funtov.

V avgustu 1239 so trnjevo krono slavnostno pripeljali v Pariz in jo shranili naj-

prej v kraljevski palači, pozneje v posebni kapelici, ki jo je dal zgraditi kralj Ludvik IX. Med francosko revolucijo je bila leta 1791 prenešana v Saint-Denis. 10. avgusta 1806 jo je prenesel pariški nadškof v katedralo Notre Dame, kjer je shranjena še zdaj. V katoliškem svetu je baje 570 trnov, o katerih trdijo, da izvirajo iz trnjeve krone. Tolihi trnov pa seveda v kroni sploh ni bilo.

Francoski otok Martinique

Na njem živi 4.000.000 ljudi, večinoma zamorcev in mulatov

Otok Martinique, v ozadju ognjenik Mont Pele

2. maja 1902 je klical poštni urad glavnega mesta otoka Martinique Saint Pierre pristaniško mesto Fort de France. Uradnik, ki je dvignil slušalko, je zaslišal nekaj zvokov drhtečega glasu, potem je pa zopet zavladala tišina. Kmalu je svet zvedel, da sta potres in bruhanje ognjenika Mont Pele uničila Saint Pierre in da je v njegovih razvalinah našlo strašno smrt nad 30.000 ljudi.

Za milijone ljudi je bil tako ta otok sredi Malih Antilov odkrit tako rekoč drugič. Takrat je pa imel Martinique za seboj že mnoge dogodke, čeprav ne tako razburljivih, kakor bližnja južnoameriška celina. Leta 1493 je odkril ta otok Kolumb, ni ga pa sprejel pod špansko nadvlado. Šele leta 1635 se je naselilo v južnem delu neobljudenega otoka kakih 150 francoskih kolonistov z otoka Sv. Kristofa, od katerih je kupil znani minister francoskega kralja Ludvika XIV. Colbert otok za 30 let za Francijo in sicer za 60.000 funtov. Pozneje je bil Martinique, ki ga je zaman skušalo osvojiti leta 1672 tudi holandsko brodograditeljska Ruytera, trikrat v rokah Angležev, zadnjič v letih 1809 do 1814, ko je bil s pariškim mirom končno v celoti prisojen Franciji.

Otok Martinique meri 988 km² in šteje 4 milijone prebivalcev, večinoma zamorcev in mulatov. Komaj 10.000 belokožcev more živeti v nezdruženem in tropičnem podnebnju in prenašati vse težave tega življenja.

nja. Po katastrofalnem porušenju Saint Pierre je postalo glavno mesto Fort de France s 40.000 prebivalci, ležeče v velikem zalivu sredi zapadne obale. Na otoku vlada francoski guverner. Otočani pošiljajo v Pariz enega sanatorja in dva poslanca. Preživljajo se večinoma s poljedelstvom, pridelujejo zlasti trsni sladkor in rum.

Monokel

Monokel je po tradiciji, ki se je ohranila v rodbini pruskih baronov von Stosch izum enega izmed njihovih prednikov barona Filipa von Stoscha. To je bil veseljak, lahkoživec in izkušen diplomat. Mnogo je potoval po svetu in kupoval za Fridriha Velikega dragocene umetnine za njegovo bogato zbirko. Odlikoval se je z izrednim okusom, temeljitim strokovnim znanjem ter navdušenjem za umetnost in dragocene stvari.

Njegova rodbina ima za seboj burno preteklost. Prvotno so bili to evangelijski pruski pastirji in dvorni kaplani, pozneje državni uradniki v pruski upravi, v novem času pa je izšel iz te rodbine general, admiral in minister Albert von Stosch. On je postal ustanovitelj nemškega vojnega brodogradništva. Njegov nečak je imel steklarstvo. Sin tega tovarnarja je postal cirkuski klovn in pod imenom Sarrašan je ustanovil cirkus svetovnega slovesa.

Mestni pogrebni zavod
Občina Ljubljana

Potrtega srca javljamo tužno vest, da nas je za vedno zapustil naš nad ljubljani atek, sin, brat, svak in stric, gospod

HAM ALBIN

mesar in posestnik

po kratki in mučni bolezni, previden s tolažili sv. vere.

Nepozabnega pokojnika sprejmemo na njegovi zadnji poti v četrtek, dne 18. julija 1940 ob pol 5. uri popoldne izpred hiše žalosti, Trnovski pristan št. 28, na pokopališče k Sv. Križu.

Ljubljana, dne 16. julija 1940.

Globoko žalujejo:

ELKA, hčerka; MARIJA, mati; JOŽE in IVAN, brata; ANA por. SELAN, MARIJA por. BERNIK, ALOJZIJA por. PUKEL, sestre — ter ostalo sorodstvo.

Daniel Lesueur

Krinka ljubezni

Bomo

— Bomo videli, — je zamrmral Escaldas in nadaljeval:

— Pričakoval sem, da naletim na to trmo. Zato tudi nisem prišel, da bi se zavzemal za vaše interese.

— Cemu ste torej prišli?

— Zaradi vaše srčne zadeve, gospodična Francoise.

Dekle se je vzravvalo. Njen blede obraz je zalila rdečica sramu. Take besede na ustih takega človeka! Njeno srce, njena ljubezen naj bi služila temu podležu za njegove spletke!

— Prepovedujem si, gospod...

Toda besede prepovedi so se oglasile iz njenih ust brez moči. Mar ni ta Escaldas kljub svoji podli duši čuval Gilbertove tajne? Mar ni bil njegov zaupnik? — Ne jezite se, gospodična de Francoise, — je znova povzel besedo. Mar se ne spominjate tistega slavnostnega večera v gradu de Valcor, ko ste bili

užaljeni in potrti, ker je princ plesal kotiljon z drugo?

— S sestrično Michelino?

— Z dekletom, ki ni vaša sestrična... s pustolovčev hčerko. Kaj sem vam takrat dejal?

— Da privedete princa k mojim nogam.

— Ali sem storil tako?

— O, če bi bila vedela, s kakšnimi sredstvi! Jaz sem bila takrat prava neumnica. Očarali ste me, ko sem bila še otrok in malo je manjkalo, da vas nisem smatrala za čarovnika. Tistega večera sem izgubila glavo. Sicer sem pa bila še otrok. Toda od takrat sem preživela več let nego je minilo mesecev. Poznam življenje in ljudi. Pregovorili ste princa, da me je zasnil, ker ste bili tako spretni, da ste mu znali prikazati v meni dedinjo Valcorov.

— Pardon! Vedel sem, da vas princ ljubi. Za Michelino je laži samo zato, ker mu je njegov položaj branil oženiti se s siromašnim dekletom. Kar pomislite: mar bi se bil posvetil z dušo in telesom vaši stvari, če bi vas ne bil ljubil? Če bi bil dajal v resnici in če treba le najmanjšo prednost tisti, na katero ste bili ljubosumni, bi mu bilo treba samo ohraniti ji svojo udanost. Ali se pa ni odločil v tej zadevi? Če bi ne bilo njega, bi se vaš oče nikoli ne bil spustil v to afero.

— Zares prepričevalni dokazi. Kako bi ne prepričali po verovanju tako hrepenčnega srca? Toda nekaj je manjkalo tu, kar je pokvarilo vse, manjkalo je Gilbertovo prepričanje, da bi gospodična de Valcor nikoli ne hotela postati njegova žena, prepriča-

nje, ki ni šlo brez škodoželjnosti in maščevalnosti. Francoise je slišala na lastna ušesa izjavo in jasen odgovor na njo.

Toda misel, da je bil princ prisiljen poročiti se bogato, se ji je zdela zadostna, da je zdaj ublažila ta skeleči spomin na to, kako vneto je lažil za Michelino.

— Ni mi treba priklicati vam v spomin, — je nadaljeval Bolivijec s sladkim glasom, — da je stavil princ de Villingen vse, kar mu je bilo še ostalo njegovega premoženja na eno samo karto v igri, v kateri ste bili stava vi. Se več, zabredel je v dolgove. Marc de Plesguen in jaz nisva mogla kriti njegovih izdatkov. Honorarji pravnikov, iskanje v Ameriki in pota takih prič, kakor je bil Pabro, ki je med potjo brez sledu izginil, ali bolje rečeno, ki je bil tako čudno odstranjen.

— Odstranjen?

— Seveda. Kaj vam nisem rekel, da sem odkril nove sledove? Nove dokaze? Toda vi nočete ničesar slišati o bistvu afera.

Ubogo naivno dekle, saj se niti za te zadnje besede ni zmenilo. Zatopljeno je bilo v misli, ki jih je bil zdrnil v nji spretni mulat. In zamrmrala je:

— Če bi bil princ de Villingen hrepenel po čem drugem in ne samo po premoženju, ki naj bi ga bila podedovala, bi ne bil nehal zahajati k nam takoj, čim je kazalo, da je vse izgubljeno. Ko je bila Valcorova izvolitev potrjena in ko je moj oče odstopil od procesa, princ ni več prestopil našega praga.

— Da, ker vam ne more odpustiti, da ste odstopili od procesa.

— Kaj mu more biti ležeče na tem, če ne ravna iz dobičaželjnosti?

— Ah, ubogi moj otrok! — je odgovoril Bolivijec.

— Kako bi mogli hoteti, da bi ne imel nobenega interesa na vaših pravicah, na vaši bodočnosti? Kako bi se mogel brez srda sprijazniti s takim umikom? In končno, kdo na svetu nima nobenega interesa? Zahtevate nekaj nemogočega. Tudi če bi bila njegova čustva nesebična, mu resničnost sama ne dovoljuje častiti drugače. Ponavljam vam, da je zabredel v dolgove, da bi pripomogel naši skupni stvari do zmage. Zdaj je njegov položaj obupen.

Francoise ni slutila, da je živel lepi Gilbert manj na račun stroškov za svoj proces, kakor na račun svoje radodarnosti, in da je zapravil denar večinoma med kvartopirci.

— Kaj morem sploh storiti v tem pogledu? — je dejala hladno. Princ de Villingen vendar ne more pričakovati, da bova z očetom krila njegove izdatke. Tudi midva sva izgubila v tej pustolovščini vse, kar nama je bilo še ostalo.

— Ne tolažite si tega tako, gospodična de Francoise. Princ ničesar ne ve o mojem koraku pri vas. To je pravi vitez. Toda pregovor pravi: Sila kola lomi. Jaz bi pa pripomnil: lomi pa tudi viteške ozire. Izgubili boste njega, ki ga ljubite, in njega, ki ljubi vas. Krivo bo pa samo pomanjkanje vztrajnosti. Gilberta hočete sami pahnuti v naročje svoje rivalinje.

— Rivalinje!

Sportna politika v Mariboru

Razmere v mariborskem nogometnem sportu — Ljubljana vzela na znanje ostavko železničarjevih odborov v MNP

Maribor, 16. julija. Letošnje prvenstvo tekmovalcev za naslov najboljšega kluba v Sloveniji je za nami. Prineslo nam je celo vrsto deloma zanimivih, deloma nezanimivih tekem. Poudariti moramo, da so bile najbolj zanimive tekme med SK železničarjem in ISSK Mariborom, ki sta se v finalu polnih 5 ur borila za primate v slovenskem nogometu. Končno je zmagal SK železničar in si s tem priboril tudi naslov prvaka Slovenske nogometne zveze. Žal se je pri zadnji tekmi preteklo nedeljo pripetila tudi incident, ki meče čudno luč na disciplinirane igralce. Zanimivo pa je, da je incident izkrenil spet igralce, ki je bil zaradi silnega incidenta že pred leti od naše vrhovne nogometne instance hudo kaznovan. V nekem listu je sedaj objavljeno 5 vprašanj, ki se bavijo s porazom ISSK Maribora v odločilni tekmi proti SK železničarju. Vprašanja, ki jih je postavil neki »stalni obiskovalec« so zares zanimiva in poučna, zlasti peto vprašanje, ki se glasi: »Kako je vodstvo kluba moglo dopustiti, da vodi tekmo zagrebški, iz odločilnih tekem nam že znani sodnik, pod čigar vodstvom je moštvo »Maribora« tudi v močnejši postavi in s neprimerno boljše, nadmočno igro moralo kloniti?« To vprašanje je zares zanimivo. Isto bi lahko vprašal neki drugi »stalni obiskovalec«, ki je gledal tekmo med ISSK Mariborom in SK železničarjem, ki jo je ISSK Maribor odločil v svojo korist v razmerju 2:1 in ki jo je sodil ljubljanski sodnik g. Ma-

coratti. Toda na to vprašanje lahko odgovorimo v tem smislu, da so temu krive razmere v mariborskem nogometnem sportu! Klubi nimajo več zaupanja v nogometne sodnike, daj si to nezaupanje včasih neupravičeno. Koliko truda je včasih potrebno, da se kluba zedinita za sodnika! Pa ti pride naposled ljubljanski, ki kratkoma delegira sodnika. V tem primeru mora seveda »sportna diplomacija« pomagati in si zagotoviti sodnika, ki je na »dobrem glaslu«. »Sportna diplomacija« ima sedaj sploh konjunkturo.

Pred dnevi smo poročali, da so odborniki SK železničarja in SK Slavije, ki so imeli do imenovanja novega odnosa parlamentarno večino v Mariborskem nogometnem podsavezu, demisionirali. Zanimivo je, da so tudi nekateri odborniki Celjskega nogometnega podsaveza podali ostavko na svoje funkcije. V obeh primerih je Slovenska nogometna zveza ostavko vzela na znanje. Kaj sedaj? Ali bosta okrnjena podzvezi v Mariboru in v Celju opravičile svoje napreje brez sodelovanja večine klubov? To je vprašanje, ki zani-ma vso sportno javnost, ki je zainteresirana na tem, da pride do pametne rešitve in sožitja med vsemi klubi, ker je to neobhodno potrebno, ako nečemo slediti razmeram drugod. Diktature s strani Ljubljane mora biti konec, prav tako delovanje nevidnih »sportnih diplomatov«, ki onemogočajo složno sožitje vseh klubov na naši severni meji!

Mariborske in okoliške novice

— Razburljiv dogodek se je pripetil, večeraj dopoldne na levem dravskem bregu v bližini meljskega broda. Hčerki tekstilnega mojstra Radovanovića, stanujoči v Kejžarjevi ulici 4, sta se igrali v čolnu. Nenadoma je izgubila 9-letna Nada ravnotežje in padla v droče valove Drave. K sreči je nesrečo opazil železniški delavec Stefan Vaupotic, ki je takoj odvezal čoln in pohitel za deklico, ki jo je prav v zadnjem trenutku rešil sigurne smrti. Deklico, ki je bila že nezavestna, so s pomočjo umetnega dihanja spet obudili k življenju.

— Tezemske novice. Drevi ob 19.30 bo v šoli predavanje prof. Modica o obrambi pred strupenimi plini v primeru zračnih napadov.

— Nočno lekarniško službo imata tekoči teden Savostova magdalenska lekarna na Kralja Petra trgu 3, tel. 22-70, ter Vidmarjeva lekarna pri sv. Anehi na Glavnem trgu 20, tel. 20-05.

— Redek gost se je pojavil večeraj v mariborskih ulicah. S Pohorja se je namreč zatekel v Maribor mlad divji kozel, ki ga je očitno preganjal kakšen pes, pred katerim je divji kozel pobegnil na dvorišče v Ljubljanski ulici 41, kjer so ga ujeli.

— O tem in onem. Drzen zlikovec je ukradel služkinji Mariji Skrbčević s Aleksandrove ceste 47 kovčeg, v katerem je imela obleke, perilo in druge predmete v vrednosti okoli 1800 din. — Krojač Franjo Hanžek s Pobrežja se je na Meljski cesti onesvestil in so ga poklicali mariborski reševalci odpremili v bolnico. — Na Tezmem je neki pes napadel 54-letno šiviljo Marijo Paukovo ter jo ugriznil v levo nogo. Paukova se zdravi v bolnici. — Te dni je bil izpuščen iz mariborskih sodnih zaporov 21-letni Slavko Gutmaier. Komaj pa je prišel na svobodo, je že spet začel krasti. Vdrl je vstanovanje posestnika Alojzija Vrhovnika v Selnici ob Dravi in mu odnesel okoli 500 din gotovine ter druge predmete v skupni vrednosti okoli 1500 din.

— Z večerajšnjim opoldanskim potniškim vlakom se je vrnila v Maribor teniška ekipa, ki je zastopala slovenski tenis v dvoboju Slovenija : Srbija v Beogradu. Na kolodvoru so jih sprejeli številni mariborski sportniki in prijatelji tenisa. Srečje je priredil ISSK Maribor na čast ekipi pozdravni večer, ki se je vršil na teniških igriščih v Ljudskem vrtu. — Na mariborskem otoku je bila najdena zlata zapesna ura in zlato nalivno pero. Lastnika dobila najdena predmeta pri upravi na Mariborskem otoku. — Šušteršičevi mali harmonikarji bodo v nedeljo 28. t. m. nastopili pri sv. Pavlu pri Preboldu, kjer tabori 40 mariborskih skavtov pod vodstvom prof. Lovšeta.

— Znani nogometaš ISSK Maribora Miloš Ogrizek je te dni napravil mojstrski izpit iz galvanoplastične stroke. Miloš Ogrizek je prvi mojster te stroke v Sloveniji.

— V Kamnici pri Mariboru je neznanec navadil na 25-letnega delavca Mirka Debeveca ter mu prizadejal s kolom tako težke poškodbe na glavi, da so morali Debeveca prepeljati v mariborsko bolnico. — Iz hiše veže v Stolni ulici 17 je izginilo služkinji Mariji Vrežleg 900 din vredno kolo, ki ima evid. štev. 2-23139.

— Prijave otrok za letovanje na Počitniškem domu kraljice Marije na Pohorju se sprejemajo v Strossmayerjevi ulici 30. Za I. skupino v mesecu juliju se je prijavilo nad 170 otrok, tako da je zasedena sleherni postelj. Dece se počuti na Pohorju prav dobro, saj je najboljše oskrbovana. Za II. skupino je še nekaj prostorov. Starši prijavite svoje otroke, dokler je še kaj mest na razpolago!

— Zlobna roka je zanetila požar v gospodarskem poslopu posestnika Janeza Kokoja v Grinčah v občini Sv. Lovrenca v Slovenskih goricah. Ogenj se je razširil tudi na stanovanjsko poslopje. Oba objekta sta zgorela do tal. Zgoreli pa so tudi vsi letošnji poljski pridečki in vse gospodarsko orodje. Posestnik Janez Kokoja je okodovan za preko 35.000 din. Preiskava je dogajala, da je ogenj zanetila zlobna roka. Orodniki so v zvezi s požarom aretirali neko osebo, ki pa je tajila vsako krivdo.

— Iz jetniške službe. Za jetniške službe paznike pripravljajo pri mariborskem okrožnem sodišču so bili postavljeni: Franc Herman iz Raduše, Mihael Ajdič iz Slivnice pri Mariboru, Maks Kos z Meljskega hriba in Ferdinand Žnidarič iz Male Nedelje.

— Nesreča nikdar ne počiva. V Spodnji Koreni je konj brcnil 23-letnega hlapca Josipa Klemenčiča, ki so ga z razbito čeljustjo odpremili v mariborsko bolnico. S kolesa je padel 53-letni skupnovodja državni železnice Rafael Pavšič iz Pčehove. Treščil je na tla in obelzel z zlomljenim levico in hudimi poškodbami na glavi. Pavšič se zdravi v mariborski bolnici. — V Miklošičevi ulici je treščil s kolesa 26-

letni Karel Mohorko, ki si je pri padcu zlomil desno. Ista usoda je doletela 18-letnega trgovskega vajenca Valentina Leona s Pobrežja, ki je tudi treščil s kolesa in si zlomil desno. — V Jahkaju je bil zaposlen 59-letni zidar Ivan Raš pri popravilu nekega dimnika. Pri delu se mu je nenadoma spodrsnilo in je nesrečni Raš padel 10 m globoko na tla, kjer je obelzel s težkimi notranjimi poškodbami in zlomljeno levico. Zdravstveno stanje Ivanu Rašu je zelo resno. Vsi ponesrečenci se zdravijo v bolnici.

— Mož odgriznil svoji ženi ustnico. V mariborsko splošno bolnico so pripeljali 35 letno ženo čevljarkega mojstra Antonija Reiterjevo iz Spodnje Dobrave. Imela je krvavečo rano na ustnicah. Pripovedovala je, da je njen mož navadil nanjo in ji odgriznil zgornjo ustnico.

— Sportne vesti. V nedeljo 11. avgusta bo priredila motociklistična sekcija Avtomobilskega kluba v Mariboru veliko nacionalno motociklistično dirko na novi pohorski cesti Reka—Sv. Anehi. Predpriprave so v polnem teku in je računati, da bo omenjena prireditev ena največjih, ki smo jih v zadnjih letih imeli v Mariboru.

— Nova cestna zveza v Slovenskih gorah. Te dni so dokončali novo cestno zvezo med Sv. Rupertom v Slovenskih gorah in Hrastovcem v Pesniški dolini. Doslej je bil Sv. Rupert zvezan z Mariborom z zelo velikim ovinkom.

— Zakonska idila. V Spodnji Voličini je navadil viničar Franc Brumen na svojo 34-letno ženo ter jo je s kolom udaril s takšno silo po glavi, da se je Brumnova zgrudila na tla in obelzala v mlaki krvi. Težko poškodovano ženo so pripeljali v mariborsko bolnico, kjer si zdravniški prizadevajo, da bi ji rešili življenje. Zadeva bo imela svoje odmeve tudi pred sodniki.

— Huda mrcina. Ko se je 32-letni delavec Leopold Haller s Tezna peljal na kolesu po Tržaški cesti, ga je napadel neki pes volčjak ter ga ugriznil v levico, tako da se je moral Haller zateči v bolnico. Za lastnikom popadljivega psa polzvedujejo oblasti.

— Odmev evropske vojne na meji. Od Sv. Duha na Ostrnem vrhu nam poročajo, da so tudi tamkajšnji dvolastniki iz Nemčije precej občutili novo svetovno vojno. Mnogo jih je bilo vpoklicanih na fronto in so nekateri dosegli že prav odlične čine. Doma primanjkuje zaradi tega delovnih sil, ki jih nadomestujejo ujetniki. Neka rodbina je dobila obvestilo, da je gospodar padel na Norveškem z istočasnim vprašanjem, če želijo, da se zemski ostanki prepeljejo domov. Ker je rodbina to želela, so pokojnega junaka pripeljali z norveškega bojišča z letalom v Lučane, kjer je bil pokopan z vsemi vojaškimi častmi. — Iz Gornjega Cmureka, kjer je sedaj promet čez skupen most preko Mure zelo poenostavljen, pa nam poročajo, da je v bližnjem Cmureku v šoli okrog 50 ranjencev z bojišča. Dvolastniki in sorodniki naših ljudi dobivajo še vedno propustnice za kratke obiske, denarja pa smejo vzeti s seboj le 10 mark. Radi okolnosti, da naši gostilničarji ne morejo vnovičiti mark in jih sprejemajo le za protivrednost, so tudi naše obmejne gostilne celo ob nedeljah prazne. Prej je bilo v gostlinah, zlasti ob nedeljah, vsa polna nemških Cmurečanov, ki so se veselili našega ceneneja in dobrega vina. Imajo pa v teh krajih skoro vsi premornejši Cmurečani svoje vinograde, iz katerih vozijo vino preko Mure domov. (Del. Pol.)

— Poroka. Pri Sv. Anehi na Pohorju sta se poročila sodnik sreskega sodišča Milan Zinauer, sin ravnatelja »Ljudske samopomoči«, in gđ. Darinka Ličar, učiteljica iz Maribora. Novoporočencema želimo obilo sreče!

— Objašnjena tatvina. Pred dnevi je drzen zlikovec ukradel iz avtomobila zdravniška dr. Thalmana na Glavnem trgu kovčeg, v katerem so bili dragoceni zdravniški instrumenti. Sedaj so kovčeg z vsemi instrumenti našli v studenskem gozdu, kjer je tat svoj plen očividno odvrnil, potem ko je spoznal, da so vsi ti predmeti zanj brez vrednosti.

Iz Celja

— Drzen roj na starem gradu. V ponedeljek popoldne so oddali župnik Cadež iz Mekinji pri Kamniku ter njegovi sestrji Tezezija Cadeževa iz Mekinji in Ana Moharjeva, poslovodnica Slovenske knjižarne v Celju, na celjski Stari grad. Ko so bili okrog 18. vsi trije pri vodnjaku na graškem dvorišču, se je neznan moški približal od zadaj Tezeziji Cadeževi ter ji iztrgal rčno torbico, v kateri je imela 400 din

gotovine in železniško legitimacijo. Nato pa ji vzal tudi njen klobuk in izginil. Varnostni organi so ukrenili potrebno, da čim prej izsledijo držnega roparja.

— Novi vlomilski podvig. Kakor znano, je bilo v nočeh od petka na soboto in od sobote na nedeljo izvršenih v Celju in Gaberju sedem vlomov odnosno poskusov vlomov. Očitno isti storilci so poskusili v ponedeljek popoldne vlomiti na podstrešja na nekaterih hišah na Cankarjevi cesti, a niso mogli k sreči nikjer izvršiti svojih nakleponov.

— Obsodba nevarnega vlomilca. Pred tričlanskim senatom okrožnega sodišča v Celju se je zagovarjal v torek 32-letni v Breznici pri Prevaljah rojeni Maks Koren, zaradi tatvin in vlomov že ponovno kaznovani pohačar brez posla in sta neza bivališča, ker je 20. maja vlomil v stanovanje inž. Boška Marianovića na Kralja Petra cesti v Celju in odnesel 4.700 din gotovine. 25. maja na si pri vlomiu v stanovanje Antona Breznika na Lopati pri Celju prisvojil 600 din gotovine. Koren je priznal oba vlomna. Obsojen je bil na 5 let roboje in izgubo častnih pravic za dobo 5 let in na pridržanje po prestani kazni najmanj za 3 leta

Nevihite brez konca in kraja

V celjski okolici je toča povzročila milijonsko škodo — Strahovito neurje nad zagorsko dolino — Silen vihar nad radovljiško dolino

Celje 16. julija. Danes okrog 14. so se zgrnili nad spodnjo Savinjsko dolino črni oblaki. Nad dolino je legel mrak, ki so ga razsvetljevali nešteti bliski. Med močnim dežjem in grmenjem se je na široki predel od Griž do Petrovca in Arje vasi ter Levca in vse do Medloga pri Celju vsula kakor oreh debela toča, ki je v nekaj minutah povzročila strahovito opustošenje. Toča je oklestila vse hmelj ter uničila poljske prideleke, sadno drevje in vrtove. Obetala se je dobra letina hmelja, žita, krompirja, fižola itd. Sedaj je vse uničeno. Ponekod je toča pobila perutnino in ptice, ki so obležale mrtve na zemlji. Na soli, občinski hiši in drugih poslopih v Petrovcu je toča zdrobila skoraj vse šipe. Najhuje opustošeni so kraji Petrovče, Griže, Medlog, Kasaze, Babno in Lopata. Na mestnem zavetišču v Medlogu pri Celju je toča uničila vse prideleke, pobila nekaj perutnine ter zdrobila mnogo šip na poslopih in toplih greдах. Tudi okolična mestnega zavetišča je zelo prizadeta.

Nad Celje je okrog 14.30 prihrumel prvacat orkan, obenem pa je začela med silnim grmenjem in dežjem padati kakor oreh debela toča, ki pa k sreči ni bila gosta. Kljub temu pa je toča zdrobila v mestu mnogo šip na cknih in izlozih ter pobila precej opeke na strehah. V Celju je silen vihar izruval veiko lipo pred cerkvijo na Hriou sv. Jožefa in več dreves pri pravoslavni cerkvi sv. Save ter močno poškodovali drevesa v mestnem parku in tudi drevje v spodnji Savinjski dolini.

Od Medloga je zavila glavna nevihta proti Lokrovcu, kjer je toča prav tako uničila skoraj vse prideleke, od tod pa proti Voljniku. Vojnik sam ni močno prizadet, pač pa je toča hudo opustošila vojniško okolico.

Toča je povzročila večmilijonsko škodo. Kmetje so obupani vili roke in jokali kakor otroci. Prebivalstvo je docela zbežano in je potrebno takojšnje izdatne pomoči.

Ob 17. je obiskala celjsko kotlino spet nevihta z močnim nalivom in treskanjem. Ta nevihta pa k sreči ni povzročila škode.

Robert Montgomery in Rossalind Elspeth v veselem in zabavnem detektivskem filmu, potopis duhovita čarobnikov modernih detektivov. **STREL V NOČI** Premiera danes ob 16., 19. in 21. uri. KINO SLOGA, tel. 27-30

V IMENU ZAKONA FILM ZA TRDNE ŽIVCE! Ljubezna pomočnica Scotland Yardu in policiji v Berlinu! Predstave ob 16., 19. in 21. uri — KINO UNION, tel. 22-21

— Okrožno sodišče v Celju je v torek obsodilo godca Ivana Dobejška iz okolice Soštanja zaradi zločinstva po čl. 3. zakona o zaščiti države na 6 mesecev strogega zapora, 120 din denarne kazni in 500 din povprečnine.

— O nesreči poštnega avtobusa pri Lučah, ki je padel v nedeljo zvečer v stransko strugo Savinje, smo že izvedeli, da sta se na avtobusu zdrobili dve šipi in da je ena šipa pčila, sicer pa je ostal avtobus po srečnem naključju nanečkan van. Izmed potnikov si je eden porazlavo levo dlan, nekateri so se samo malo potokili, ostalim pa se ni nič zgodilo. Izpovedbe prič o višnjosti šoferja si nasprotujejo.

— Tri nebreče. Ko se je vračal 42letni dninar Jože Zupančič iz Poljčan v nedeljo z Boča, je padel po pobočju in se kotil 50 m globoko. Dobil je hude poškodbe na glavi in nogah. Istega dne je padla 22-letna posestnikova hčerka Veronika Molčnikova iz Podveže pri Lučah na cesti v Solčavi s kolesa in si poškodovala desno roko. V Celju je padel 27letni posestnikov sin Alojz Kamenik iz Breznice pri Vitaniu v ponedeljek s stola in si zlomil desno ključnico. Ponesrečence so oddali v celjsko bolnico.

— V celjski bolnici je umrla v ponedeljek 68letna praužitkarica Urša Zmaherjeva iz Črnočice pri St. Juriju ob juž. žel.

drla voda po cestah kakor v velikih potokih. K sreči je po večurnem nalivu prenehalo deževati, da so Zagorjani po prestanem strahu mirno lahko legli počivati. O škodi, ki jo je napravilo današnje neurje, bomo še poročali.

Radovljica, 16. julija. Današnje jutro je bilo krasno. Na nebu ni bilo niti najmanjšega oblaka. Obetala se je lep dan. Toda ne hvali dneva pred večerom. Sredi popoldneva so zagnili radovljiško kotlino vse temnejši in grozeči oblaki in točno ob štirih je prihrumel vihar. Ni šlo toliko za padavine, kakor za silovit veter, ki je bil skorajda podoben orkanu. Spočetka je zapihalo lažje, potem pa je od triglavske strani šel strahovito zaveto. Drevesa, zlasti šibkejša, so se do tal pripogibala, manjša pa je enostavno izruvala iz tal. Piš, ki je dosegel brzčas hitrost 100 km, je trgal opeko, odnašal veje in je v zraku zašumelo in zaropotalo, kakor bi bilo postavljeno vse na glavo. Vihra, ki je nastopila z vso elementarno silo nenkrat, je šla preko Radovljice kakor plaz, potem pa se je pomikala naprej v spodnje dele Gorenjske. Zanimivo je, da dežja med silovitim vetrom ni bilo skoro nič. Sele potem, ko se je vihar poleg in se je ozračje umirilo, je sledil pohleven dežek, ki ni kar nič kazal na divjanje, ki je še par minut poprej povzročilo med ljudmi poplah in škodo na strehah, ograjah in drevju.

Zopet žrtev strele

Gorenja vas, 16. julija. Deževno poletje prinaša nevihte, ki terjajo svoje žrtve. Posestnik Franc Soršek iz Gorenje vasi št. 28 je odšel te dni s kosom z doma kosit travo. Sorška je spremljal njegov pes. Vpravi tedaj je nastala huda nevihta s točo in Soršek, meneč, da bo tako najbolje, je stopil pod hrusko vedrit. V drevo, ki je stal Soršek pod njim, pa je udarila strela in ubila gospodarja. Pes je mlo civilil in skakal okrog gospodarja. To je privedlo domače k drevesu. Sorška so prenesli na dom in ga pokopali na reškem pokopališču. Star je bil 72 let.

MALI OGLASI

Beseda 50 par, davek posebej. Preklci, izjave beseda din 1.— davek posebej.

Za pismene odgovore glede malih oglasov je treba priložiti znamko. — Popustov za male oglase ne priznamo.

RAZNO

Beseda 50 par. Davek posebej. Najmanjši znesek 8.— din

50 različnih modelov dvokoles 251 LAMBO BREZOVČEVO OGLEJATE 201 IGN.VOK LJUBLJANA, TAVČARJEVA 7

MREŽE za postelje dobite najceneje v Komenskakega ul. 34. — Zaloga posteljnih žičnih vložkov. 1741

Oglašuj male oglase v Slovenski Narod kar so najcenejši!

ZA VSAKO PRILIKO najboljša in najcenejša oblačila si nabavite pri PRESKER Sv. Petra cesta 14

50 PAR ENTLANJE azuriranje, vezenje zaves, perila, monogramov, gumbic. — Velika zaloga perja po 7.— din. — Jutljana, Gosposvetska c. 12 in Franciškanska ul. 3. 4. L

MEDIJSKE TOPLICE pri Zagorju termalno kopališče in letovišče 23° C topla akvato-terma, bazeni na prostem, dobra in cenena oskrba, krasni izleti, penzija din 50.— do 55.— 33. L

KLIŠEJE

ENO VETRAVNE JUGOGRAFIKA V PETRANA 19.23

ZNACAJ IN USODO povem, ako mi pošljete rojstne podatke z lastnorčno pisavo ter 6 din v znamkah za odgovor. Fani Polanec-Logarjeva — Medno 44, p. št. Vid n. Ljublj. 1756

PRODAM

Beseda 50 par. Davek posebej. Najmanjši znesek 8.— din

MEDICA barva ustne in lical Dobite jo v MEDARNI Ljubljana, Zidovska ulica 6

BUKOVA DEVA prima. Žagana in dostavljena na dom, dobite najceneje na Dolenjski cesti 6, tel. 48-55. 1740

SLUŽBE

DOBREGA CEMENTARJA ali teraserja — sprejme Alojz Drašler, Primakovo 32, Kranj. Plača po dogovoru. 1754

MLAJŠO SLUŽEJINJO iščem za manjše gospodinjstvo treh odraslih oseb. Biti mora dobra kuharica, izveščana v posravljanju in držanju reda ter snažna in zanesljiva. Pismene ponudbe na Bela Hauser, Ruma. 1753

HLAPCA za trgovino kuriva sprejemem. Vprašati: Rimska c. 21. 1757

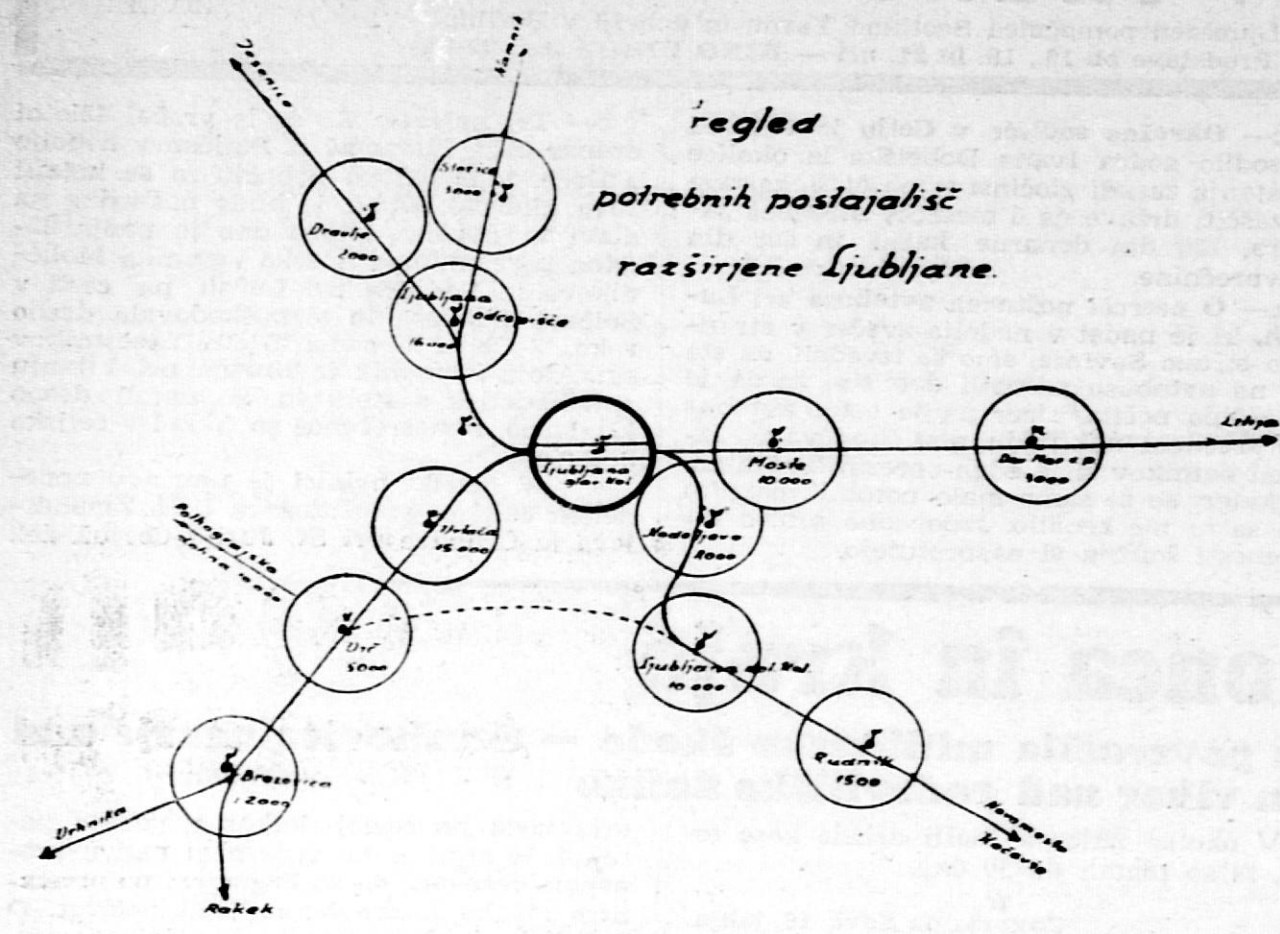
Misterij žene, ki se NIKDAR NE POSTARA

Nobene gube, nobene brazde v 45. letu! Gladka, jasna in čista koža mladega dekleta! Videti je kakor čudež, a ima vendarle svoje znanstvene vzroke. To so magični učinki »Biocela« — presenetljivega odkritja glasovitega dermatologa. Biocel je dragocen naravni pomladilni element, ki ga mora imeti vsaka gladka in napeta koža. Zdaj je v vsaki tubi rožnate kreme Tokalon ter Vam redi in pomlajuje kožo ko spite. Vsako jutro ko se zbudite, ste videti mlajši. Gube in brazde so kakor izbrisane. Čez dan uporabljajte dnevno brano za kožo Tokalon (ki ni mastna), da napravite svoje kožo svežo in jasno, da Vam odstrani sjaedance in vso nesnago kože. Pomladite se za deset let in ostanite mladi! Napravite konec ohlapnim mišicam lica. Refite se vvenela polti. Pridobite si spet jasno in čvrsto lice ter mehko lepoto iz dekliške dobe. Navdušeni boste zaradi pravih magičnih učinkov obeh hran za kožo Tokalon. Ako ne bo tako se Vam denar povrne.

Nova postajališča na periferiji Ljubljane

Razlogi, ki govorijo za nova železniška postajališča v predmestjih — Ljubljana naj bi dobila še 8 postajališč

Ljubljana, 17. julija
Zahteva po novih postajališčih na periferiji Ljubljane ni nova, vendar se zdi, da o nji na pristojnih mestih ne razmišljajo resno. Vse zahteve po izboljšanju v železniškem prometu ter za izpopolnitev prometnih naprav se pri nas uresničujejo izredno počasi, kakor da se železnici ni treba prilagajevati spremenjenim splošnim razmeram in tehničnemu napredku. Ob tej priliki naj opozorimo na zahtevo po novih železniških postajališčih na periferiji Ljubljane na podlagi razprave iz vrst železniških strokovnjakov.

ŽELEZNICA NE SLUŽI DOVOLJ LJUDEM

V Ljubljani se združuje 5 železniških prog, ki vse diže skozi, ali vsaj v neposredni bližini okoliških naselij. Za periferijo mesta železnica v lokalnem prometu skoraj ne prihaja v poštev. Ljudje se morajo posluževati drugih prometnih sredstev, ko potujejo v mesto. Železnice proge v neposredni ljubljanski okolici se niso prilagodile razvoju mesta in lokalni promet je v glavnem še vedno tako urejen kakor je bil pred več desetletji. Razdalje med postajami v neposredni okolici mesta so zdaj mnogo prevelike glede na razširitev mesta. To sprevladno iz naslednjega pregleda.

Razdalja med glavnim kolodvorom in dolenjskim znaša 4,4 km;
med dolenjskim in Lavric 4,9 km;
med glavnim in D. M. v Polju 5,7 km;
med gorenjskim in Ježico 4,7 km;
med gorenjskim in St. Vidom 5,3 km;
med glavnim in Brezovico 7,8 km;
Povsem jasno je, da neposredna okolica nima ustrezajočih prometnih zvez s mestnim središčem. V večjih mestih, ki so hkrati pomembna gospodarska središča, znašajo razdalje med postajami 2 do 3 km. Gostota prebivalstva v predmestjih je že del časa dovolj velika, da upravičuje uvedbo novih železniških postajališč, kajti mirno lahko pričakujemo, da bi predmestja dajala mnogo potnikov v lokalnem prometu. Samo po sebi se tudi razume, da bi boljše železniške prometne zveze okolice z mestom tudi koristile gospodarskemu in splošnemu napredku mesta in predvsem železniški upravi sami.

PREDLOG ZA 8 POSTAJALIŠČ

Predloženo je, naj bi Ljubljana dobila 8 novih postajališč, in sicer: na dolenjski progi na Kodeljevem med Ljubljano in Gruberjevim prekopom in na Rudniku med dolenjskim kolodvorom in Lavric; ob glavni progi v Mostah; gorenjski kolodvor bi bilo treba premestiti k razcepu obeh gorenjskih prog; ob kamniški progi je potrebna nova postaja v Stožicah; ob gorenjski progi bi naj dobili postajališče v Dravljah; med glavnim kolodvorom in Brezovico bi naj dobili postajališča: na Vrtači in na Viču.

Računajo, da bi osebni promet v Ljubljani z novimi postajališči narasel za okrog 3.000 potnikov na dan in da bi se sčasom še podvojil.

NASELJENOST OB NOVIH POSTAJALIŠČIH

Zahteva po novih postajališčih na periferiji je podprta tudi z naslednjimi števili o naseljenosti v krogu s polmerom enega kilometra:
Kodeljevo 8000 prebivalcev; Rudnik 1500; Moste 10.000; prestavljeni gorenjski kolodvor 16.000; Stožice 3.000; Dravljice 2.000; Vrtača 15.000 in Vič 5.000. Računajo, da bi Kodeljevo dalo na dan 800 potnikov, Rudnik 300, po 800 Moste, gorenjski kolodvor in Vrtača, Stožice 400, Dravljice 300 in Vič 6000. Na vseh postajališčih bi bilo torej na dan 4.800 potnikov. Postajališča: na Kodeljevem, gorenjskem kolodvoru in Vrtači bi imela svoj pomen tudi, ker bi razbremenila glavni kolodvor.

Na železnica proti Ljubljani se vozi na dan okrog 6500 potnikov; pri tem niso všteti potniki brzovlakov. Na lokalni promet odpade okrog 4.300 potnikov. To kaže, da je lokalni promet sorazmerno dobro razvit, čeprav vozni red pogosto ne ustreza. Uvedba novih postajališč in prilagoditev voznega reda lokalnih vlakov bi zelo povečala potniški lokalni promet in bi ugodno vplivala na razvoj okolice. Uradništvo in delavstvo bi si lažje iskalo zdrava in cenljiva stanovanja zunaj mesta.

STROŠKI ZA POSTAJALIŠČA BI BILI MAJHNI

Stroški za nova postajališča bi ne bili visoki. Tako bi bilo začasno dovolj, da bi n. pr. na Rudniku postavili le leseno lopo za čakalnico in teren ob postajališču nekoliko splenirali. Vozovnice bi izdajal spretnik. Pozneje, ko bi se promet povečal, bi se zidali podobno poslopje, kakršno je v Mečnem, in čuvaj bi lahko hkrati prodajal vozovnice. Na dan bi znašal denarni promet okrog 300 do 400 din.

Postajališče na Kodeljevem bi bilo potrebno zaradi vstopa in izstopa potnikov, ki imajo opravke v vzhodnem delu mesta, kjer je bolnica, dalje sejnice, klavnice, številne tovarne, šole itd. Pri 800 potnikov na dan bi znašal denarni promet do 4.000 din. Dovolj bi bilo postajališče, kakršno je D. M. v Polju.

S postajališčem v Mostah bi postal lokalni potniški promet med Ljubljano in Zagrebom še mnogo živahniji. Zaradi močnega prometa na dvotirni progi bi bilo potrebno iz varnostnih in prometnih razlogov urediti postajališče v Mostah z dvema peronom.

Lega gorenjskega kolodvora je neugodna že zato, ker je premahna razdalja med njim in glavnim kolodvorom — manj kakor kilometer. Potniški promet znaša povprečno 600 potnikov na dan. Ker se je težišče mesta premaknilo proti severu, bi bilo priporočljivo postajališče premestiti k razcepu gorenjske in kamniške proge. Novo postajališče bi bilo oddaljeno od glavnega kolodvora okrog 1,6 km.

Postajališče v Stožicah bi naj bilo približno na sredi med glavnim kolodvorom in Ježico, tako da bi bilo približno po 2 km oddaljeno od sosednjih postaj. Tudi tam bi bila začasno dovolj le lesena čakalnica, lopa, a pozneje bi se zidali manjše poslopje, kakršno je na Ježici.

Posebej je treba opozoriti na potrebo po postajališču na Viču. Vič s svojo okolico šteje okrog 5.000 ljudi, a na zahodu se razteza še 15 km dolga Polhograjska dolina, ki ima tudi približno 10.000 prebivalcev. Zdi se, kakor da je bila južna železnica položena skozi naše kraje zgolj za potrebe Dunaja in Trsta, ne da bi se ozirali na potrebe slovenskih krajev. To tudi po prevratu še ni bilo dovolj popravljeno, tako da mnogi kraji še vedno nimajo prave koristi od železnice. Ves jugovzhodni del mesta bi težil k viški postaji; potrebna bi bila postaja, ne le postajališče, ker

bi bil živahen tudi tovarni promet. Ob tej priliki se vsiljuje tudi vprašanje ugodnejše zveze med dolenjsko in notranjsko železnico, da bi ne bilo treba prevažati tovarov skozi preobremenjeni glavni kolodvor.

Želimo, da bi čim prej prešli od razprav o izpopolnitvi našega železniškega prometa k dejanjem. V praksi predloga, kje bi naj bila nova postajališča, se ne moremo spuščati, in smo le objavili mnenje strokovnjaka, ki je vprašanje podrobno proučeval.

Število ljudi na svetu

V popularni brošuri »Zeleno kraljestvo« omenja prof. dr. B. Nemec podatke avstralskega statistika Knibbsa. Leta 1926 je živel na vsem svetu 1850 milijonov ljudi. Letni prirastek je znašal pičlih 0,9%. Tako bi živel leta 2085 na svetu 7400 milijonov ljudi, leta 2185 pa celo že 14.800 milijonov. Knibbs misli, da bi zemlja toliko ljudi ne mogla preživljati. Preživela bi jih lahko v najboljšem primeru polovico toliko pa še to pod pogojem, če bi se močno razvilo poljedelstvo.

Američan East ceni istočasno število ljudi na svetu na 1.750 milijonov. Vse človeštvo bi šlo na površino 430 km². Na zemlji je samo okrog 21.000 km² sveta, ki ga je mogoče obdelati. Zato pravi East, da potrebuje vsak človek 32 arov. To bi torej zadostovalo samo za 5200 milijonov ljudi, kolikor jih bo na svetu čez sto let, če se bodo tako množili kakor zdaj.

Trnjeva krona

Sramotna trnjeva krona, ki je med bicanjem najbolj ranila Krista, po Jezusovi smrti ni bila vržena z drugimi predmeti v bližnji vodnjak na Kalvariji. V poročilu o najdbi sv. Križa se namreč trnjeva krona ne omenja. Vse kaže, da je ostala v rokah jeruzalemskih kristjanov in da je bila pozneje shranjena nekeje v svetišču. Prvič jo omenja leta 409 Sv. Pavlin, po njem pa Gregor Tourski. Trdilo se je, da jo je dobila Sv. Helena na svojem potovanju po Palestini in jo shranila v cesarski palači v Carigradu.

Francoski kolonist Almon je zabeležil, da je dobil pariški škof Sv. Germain od cesarja Justinijana trnje iz te krona. Isto se pripoveduje o Karlu Velikem. Leclerc domneva, da je bila trnjeva krona najprej v Sionski cerkvi v 11. stoletju ko je pretila izguba Jeruzalema naj bi jo pa bili prenesli v Carigrad. Tam je prišla leta 204

v roke križarjem, ko so zavzeli mesto. Ko je prišel 1238 v Francijo cesar Balduin, da bi se potegoval pri Ludviku IX. za večje posojilo, mu je ponudil v zastavo trnjevo krono. V Carigradu so takrat poslali dva dominikance Andreja in Jakoba iz Longjumeauxa, da bi prinesla dragoceni spominček. Toda za trnjevo krono sta morala odšteti 200.000 funtov.

V avgustu 1239 so trnjevo krono slavnostno pripeljali v Pariz in jo shranili najprej v kraljevski palači, pozneje v posebni kapelici, ki jo je dal zgraditi kralj Ludvik IX. Med francosko revolucijo je bila leta 1791 prenešana v Saint-Denis. 10. avgusta 1806 jo je prenesel pariški nadškof v katedralo Notre Dame, kjer je shranjena še zdaj. V katoliškem svetu je baje 570 trnov, o katerih trdijo, da izvirajo iz trnjeve krona. Toliko trnov pa seveda v kroni sploh ni bilo.

Francoski otok Martinique

Na njem živi 4.000.000 ljudi, večinoma zamorcev in mulatov

Otok Martinique, v osadiju ognjenik Mont Pelé

2. maja 1902 je klical poštni urad glavnega mesta otoka Martinique Saint Pierre pristaniško mesto Fort de France. Uradnik, ki je dvignil slušalko, je zaslišal nekaj zvokov drhtečega glasu, potem je pa zopet zavladala tišina. Kmalu je svet zvedel, da sta potres in bruhanje ognjenika Mont Pelé uničila Saint Pierre in da je v njegovih razvalinah našlo strašno smrt nad 30.000 ljudi.

Za milijone ljudi je bil tako ta otok sredi Malih Antilov odkrit tako rekoč drugič. Takrat je pa imel Martinique za seboj že mnoge dogodke, čeprav ne tako razburljivih, kakor bližnja južnoameriška celina. Leta 1493 je odkril ta otok Kolumb, ni ga pa sprejel pod špansko nadvlado. Šele leta 1635 se je naselilo v južnem delu neobjudenega otoka kakih 150 francoskih kolonistov z otoka Sv. Kristofa, od katerih je kupil znani minister francoskega kralja Ludvika XIV. Colbert otok za 30 let za Francijo in sicer za 60.000 funtov. Pozneje je bil Martinique, ki ga je zamenjalo osvojitvi leta 1672 tudi holandsko brodovje admiralja Ruytera, trikrat v rokah Angležev, zadnjič v letih 1809 do 1814, ko je bil s pariškim mirom končno veljavno prisojen Franciji.

Otok Martinique meri 988 km² in šteje 4 milijone prebivalcev, večinoma zamorcev in mulatov. Komaj 10.000 belokožcev more živeti v nezdruvanem in tropičnem podnebju in prenašati vse težave tega življenja.

nja. Po katastrofalnem porušitju Saint Pierre je postalo glavno mesto Fort de France s 40.000 prebivalci, ležeče v velikem zalivu sredi zapadne obale. Na otoku vlada francoski guverner. Otočani pošiljajo v Pariz enega sanatorja in dva poslanca. Preživljajo se večinoma s poljedelstvom, pridelujejo zlasti trsni sladkor in rum.

Monokel

Monokel je po tradiciji, ki se je ohranila v rodbini pruskih baronov von Stosch izum enega izmed njihovih prednikov barona Filipa von Stoscha. To je bil veseljak, lahkoživec in izkušen diplomat. Mnogo je potoval po svetu in kupoval za Fridriha Velikega dragocene umetnine za njegovo bogato zbirko. Odlikoval se je z izrednim okusom, temeljitim strokovnim znanjem ter navdušenjem za umetnost in dragocene stvari.

Njegova rodbina ima za seboj burno preteklost. Prvotno so bili to evangelijski pruski pastirji in dvorni kaplani, pozneje državni uradniki v pruski upravi, v novejšem času je pa izšel iz te rodbine general, admiral in minister Albert von Stosch. On je postal ustanovitelj nemškega vojnega brodovja. Njegov nečak je imel steklarino. Sin tega tovarnarja je pa postal cirkuški klovn in pod imenom Sarasani je ustanovil cirkus svetovnega slovesa.

Krinka ljubezni

Roman

— Bomo videli, — je zamrmral Escaldas in nadaljeval:

— Pričakoval sem, da naletim na to trmo. Zato tudi nisem prišel, da bi se zavzemal za vaše interese.

— Čemu ste torej prišli?

— Zaradi vaše srčne zadeve, gospodična Francoise.

Dekle se je vzravvalo. Njen blede obraz je zalila rdečica sramu. Take besede na ustih takega človeka! Njeno srce, njena ljubezen naj bi služila temu podležu za njegove spletke!

— Prepovedujem si, gospod...

Toda besede prepovedi so se oglasile iz njenih ust brez moči. Mar ni ta Escaldas kljub svoji duši čuval Gilbertove tajne? Mar ni bil njegov zaupnik?

— Ne jezite se, gospodična de Francoise, — je znova povzel besedo. Mar se ne spominjate tistega slavnostnega večera v gradu de Valcor, ko ste bili

užaljeni in potrti, ker je princ plesal kotiljon z drugo?

— S sestrično Michelino?

— Z dekletom, ki ni vaša sestrična... s pustolovčev hčerko. Kaj sem vam takrat dejal?

— Da privedete princa k mojim nogam.

— Ali sem storil tako?

— O, če bi bila vedela, s kakšnimi sredstvi! Jaz sem bila takrat prava neumnica. Očarali ste me, ko sem bila še otrok in malo je manjkalo, da vas nisem smatrala za čarovnika. Tistega večera sem izgubila glavo. Sicer sem pa bila še otrok. Toda od takrat sem preživela več let nego je minilo mesecev. Poznam življenje in ljudi. Pregovorili ste princa, da me je zasnubil, ker ste bili tako spretni, da ste mu znali prikazati v meni dedinjo Valcorov.

— Pardon! Vedel sem, da vas princ ljubi. Za Michelino je lažil samo zato, ker mu je njegov položaj branil očitati se s siromašnim dekletom. Kar pomislite: mar bi se bil posvetil z dušo in telesom vaši stvari, če bi vas ne bil ljubil? Če bi bil dajal v resnici in če treba le najmanjšo prednost tisti, na katero ste bili ljubosumni, bi mu bilo treba samo ohraniti ji svojo udanost. Ali se pa ni odločil v tej zadevi? Če bi ne bilo njega, bi se vaš oče nikoli ne bil spustil v to afero.

— Zares prepričevalni dokazi. Kako bi ne prepričali po verovanju tako hrepenečega srca? Toda nekaj je manjkalo tu, kar je pokvarilo vse, manjkalo je Gilbertovo prepričanje, da bi gospodična de Valcor nikoli ne hotela postati njegova žena, prepričanje,

ki ni šlo brez škodoželjnosti in maščevalnosti. Francoise je slišala na lastna ušesa izjavo in jasen odgovor na njo.

Toda misel, da je bil princ prisiljen poročiti se bogato, se ji je zdela zadostna, da je zdaj ublažila ta skeletni spomin na to, kako vneto je lažil za Michelino.

— Ni mi treba priklicati vam v spomin, — je nadaljeval Bolivijec s sladkim glasom, — da je stavil princ de Villingen vse, kar mu je bilo še ostalo njegovega premoženja na eno samo karto v igri, v kateri ste bili stava vi. Še več, zabredel je v dolgove. Marc de Plesguen in jaz nisva mogla kriti njegovih izdatkov. Honorarji pravnikov, iskanje v Ameriki in pota takih prič, kakor je bil Pabro, ki je med potjo brez sledu izginil, ali bolje rečeno, ki je bil tako čudno odstranjen.

— Odstranjen?

— Seveda. Kaj vam nisem rekel, da sem odkril nove sledove? Nove dokaze? Toda vi nočete ničesar slišati o bistvu afera.

Ubogo naivno dekle, saj se niti za te zadnje besede ni zmenilo. Zatopljeno je bilo v misli, ki jih je bil zdramil v nji spretni mulat. In zamrmrala je:

— Če bi bil princ de Villingen hrepel po čem drugem in ne samo po premoženju, ki naj bi ga bila podedovala, bi ne bil nehal zahajati k nam takoj, čim je kazalo, da je vse izgubljeno. Ko je bila Valcorova izvolitev potrjena in ko je moj oče odstopil od procesa, princ ni več prestopil našega praga.

— Da, ker vam ne more odpustiti, da ste odstopili od procesa.

— Kaj mu more biti ležeče na tem, če ne ravna iz dobičkalnosti?

— Ah, ubogi moj otrok! — je odgovoril Bolivijec.

— Kako bi mogli hoteti, da bi ne imel nobenega interesa na vaših pravicah, na vaši bodočnosti? Kako bi se mogel brez srda sprizniti s takim umikom? In končno, kdo na svetu nima nobenega interesa? Zahtevate nekaj nemogočega. Tudi če bi bila njegova čustva nesebična, mu resničnost sama ne dovoljuje ravnanja drugače. Ponavljam vam, da je zabredel v dolgove, da bi pripomogel naši skupni stvari do zmage. Zdaj je njegov položaj obupen.

Francoise ni slutila, da je živel lepi Gilbert manj na račun stroškov za svoj proces, kakor na račun svoje radodarnosti, in da je zapravljajal denar večinoma med kvartopirci.

— Kaj morem sploh storiti v tem pogledu? — je dejala hladno. Princ de Villingen vendar ne more pričakovati, da bova z očetom krila njegove izdatke. Tudi midva sva izgubila v tej pustolovščini vse, kar nama je bilo še ostalo.

— Ne tolažite si tega tako, gospodična de Francoise. Princ ničesar ne ve o mojem koraku pri vas. To je pravi vitez. Toda pogovor pravi: Sila kola lomi. Jaz bi pa pripomnil: lomi pa tudi viteške ozire. Izgubili boste njega, ki ga ljubite, in njega, ki ljubi vas. Krivo bo pa samo pomanjkanje vztrajnosti. Gilberta hočete sami pahniti v naročje svoje rivalinje.

— Rivalinje!